

www.utnieuws.nl

Onafhankelijk magazine van de Universiteit Twente
jaargang 03 - nummer 8 - oktober 2013

UT nieuws

ACTUEEL EN ONAFHANKELIJK

Tanya Bondarouk >

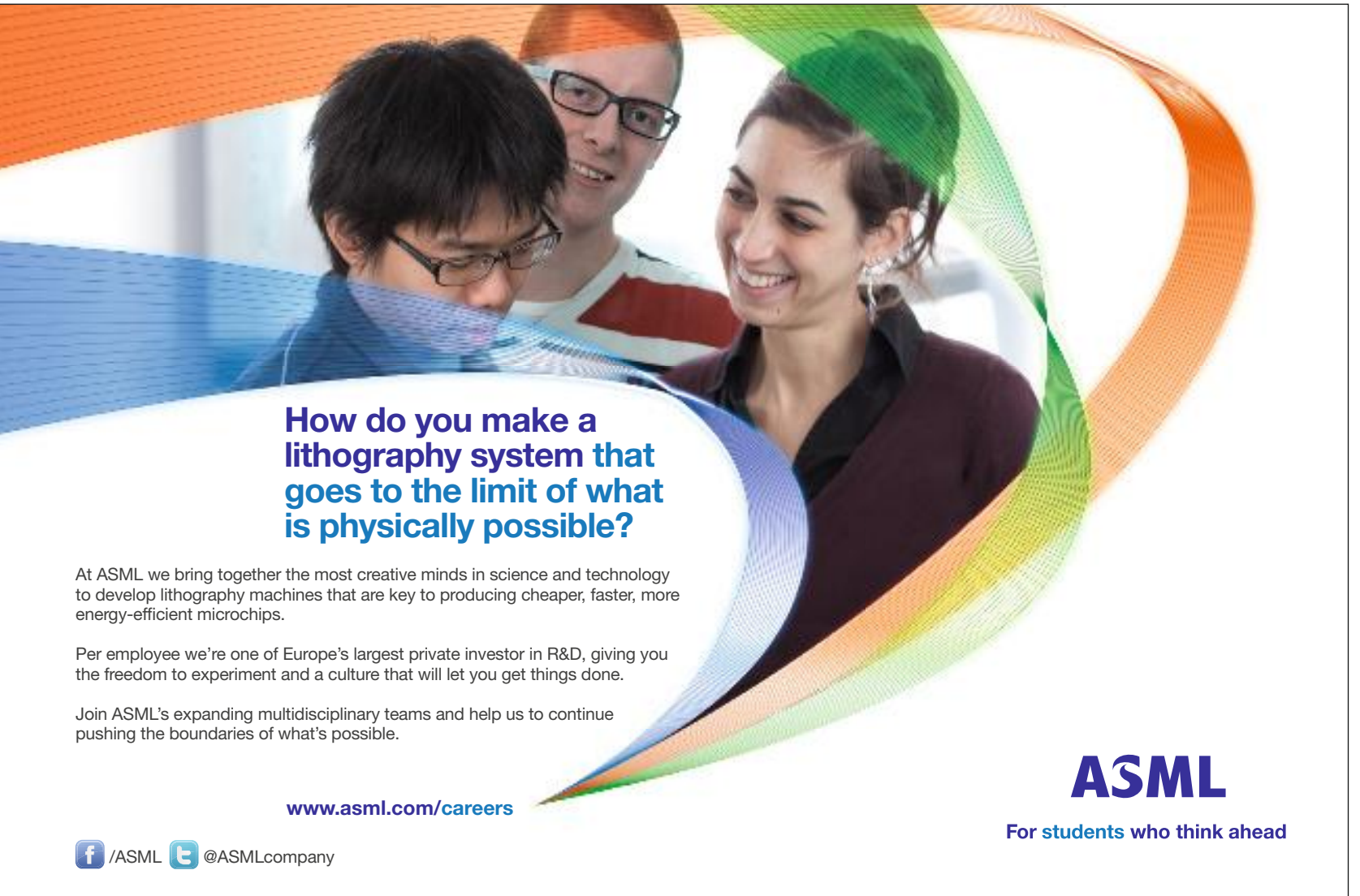
**'Geen paniek,
blijf jezelf'**

Studentenleven >
**Feuten over
hun ontgroening**

International >
**New feature:
In & Out**

Arbeidsmarkt >
**Tips van alumni
over werk en crisis**

How do you make a lithography system that goes to the limit of what is physically possible?

At ASML we bring together the most creative minds in science and technology to develop lithography machines that are key to producing cheaper, faster, more energy-efficient microchips.

Per employee we're one of Europe's largest private investor in R&D, giving you the freedom to experiment and a culture that will let you get things done.

Join ASML's expanding multidisciplinary teams and help us to continue pushing the boundaries of what's possible.

www.asml.com/careers

 /ASML @ASMLcompany

ASML
For students who think ahead

Knowledge Centre WMC

Knowledge Centre WMC is a research institute for materials, components and structures, performing research projects for the European and Dutch governments, as well as for the international industry. Our researchers are working on fundamental and applied research and are actively involved in (inter)national standardization committees. For materials research, a state-of-the-art laboratory with analysis equipment and test frames ranging from 1N up to 3500kN is available. Components and very large structures for wind, offshore, civil, transport and other areas of application are tested at our large testing facility with a dedicated strong floor. WMC is situated at a unique location on the border of the IJsselmeer, which enables the transport of large structures to the facility. To expand our team we are looking for **creative and enthusiastic new colleagues**:

Research Scientists / PhD Positions

The PhD positions are for a research project on micromechanical analysis and condition monitoring techniques for fibre reinforced plastic materials. The results are aimed for future implementation in wind turbine rotor blade development, design and maintenance.

Research Scientist / Technical Project Manager

The main task is research into the behaviour of heavily loaded structures. This includes experiments on full scale structures, such as rotor blades, support structures for large wind turbines, structures for the oil and gas industry, civil engineering etc.

More information: www.wmc.eu

In dit nummer

UT in Beeld | 50 jaar UT Nieuws
> 20-21

Arbeidsmarkt | Teun Plegt
> 37-48

Coverinterview Tanya Bondarouk > 4-7 Lustrum TBK > 8-9 TEDx-conferentie > 10 column Asha ten Broeke > 11 Studentenleven: ontgroening > 12-13 ATLAS-mythes > 14-15 Project Connect > 16-17 Miriam Vollenbroek > 18-19 Opinie: Ard Heuvelman > 22-23 Column Marc Hulsebosch > 23 Bert Groenman > 24 In de Praktijk > 25 World Solar Challenge > 26-27 Wie is Sharon Stegge > 28-29 Sport > 30 Cultuur > 31 International > 32-35

Te koop: Woonhuis (hoek)

HENGELO • Watertorenlaan 37 (7552 TM)

3 kamers op bovenverdieping

10 minuten **fietsafstand** UT Twente

5 minuten **loopafstand** station Hengelo

Prijs € 149.000.-

Inlichtingen: 053-5724382

info @ bennomolenkamp.nl

Colofon

Onafhankelijk maandblad voor personeel en studenten van de Universiteit Twente. Jaargang 03. Verschijnt elke eerste donderdag van de maand op de campus; vrijdag/zaterdag buiten de UT. Oplage: 8.000 exemplaren.

Redactie-adres:

Gebouw De Vrijhof
Kamers 535, 537, 539, 541, 543.
De Veltmaat 5, 7522 NM Enschede

Postadres:

Postbus 217, 7500 AE Enschede

Telefoon:

(053 - 489) 2029
zie verder onder redactie

E-mail redactie:

info@utnieuws.utwente.nl

Internet:

http://www.utnieuws.nl
of via de homepage van de UT

Twitter:

@UTNieuws

Redactie:

Ditta op den Dries (hoofdredacteur, (053 - 489) 2030
d.e.opdendries@utwente.nl

Paul de Kuyper (053 - 489) 4084

p.m.dekuyper@utwente.nl

Maaïke Platvoet (053 - 489) 3815

m.c.platvoet@utwente.nl

Sandra Pool (053 - 489) 2936

s.pool@utwente.nl

Office-management:

Brigitte Boogaard (053 - 489) 2029

b.j.boogaard@utwente.nl

Vaste medewerkers:

Marloes van Amerom, Leanne Bennenworth,
Cynthia Bergsma, Mo Cornelisz, Simone Kramer,
Ruben Libgott, Mariska Roersen, Charlotte Rompelberg,
Beer Sijpesteijn, Thijs Spruijt, Jochem Vreeman.

Internetbeheer:

WAME - Websites, Applicaties, Advies
www.wame.nl

Foto's:

Rikkert Harink, Arjan Reef, Gijs van Ouwerkerk,

Redactieraad:

M. Driesprong, dr. A. Heuvelman, drs. J.W.D. ter Hellen,
prof. dr. A. Need, dr. O. Peters (voorzitter).

Regionale advertenties:

TwentyFifty, Postbus 652, 7500 AR Enschede

Van de redactie

Er vielen afgelopen maand in Nederland flinke klappen op de arbeidsmarkt, óók in Twente. De OAD failliet, gedwongen ontslagen bij het regionale dagblad. Je zou er haast moedeloos van worden. In deze uitgave van UT Nieuws besteden we extra aandacht aan de arbeidsmarkt (zie pagina 36 t/m 48). UT Nieuws zocht uit hoe het gesteld is met het baanperspectief van studenten. Bedrijven presenteren zich in advertenties en advertorials. En enkele UT-alumni vertellen wat zij merken van de crisis in hun huidige baan. Dat zijn beslist geen kommer en kwelverhalen. Sterker nog, ze zijn eerder hoopvol. Teun Plegt werkt bij scheepsbouwer IHC Merwede en vertelt over de order van een miljard, die is binnengehaald. 'Er liggen mooie kansen voor de toekomst', zegt Angelina Schoonewille, directeur van De Twentsche Courant Tubantia. Saskia van der Boom vertrouwt erop dat alles altijd weer goedkomt en het bedrijf van Menno van der Werff maakt nog steeds een groei door. Verder in dit oktobernummer aandacht voor de opleidingen technische bedrijfskunde en bedrijfskunde, die respectievelijk het 45- en 10-jarig bestaan vieren en voor studenten die middenin hun ontgroening zitten. UT Nieuws informeerde naar hun ervaringen (pagina 12&13). Ook keken we mee over de schouders van kersverse ATLAS-studenten, die een college van de Mythbusters kregen en zelf mythes ontrafelden (pagina 14&15).

Leest u vooral ook de column van student Marc Hulsebosch, die de pen overneemt van Beer Sijpesteijn.

Tot slot zoomen we in op ons eigen jubileum: UT Nieuws bestaat 50 jaar. We diepten uit ons archief een aantal covers uit het verleden op en maakten er een collage van, die de veranderingen in de loop der jaren mooi in beeld brengt (pagina 20&21). Verder haalt oud-hoofdredacteur Bert Groenman een paar spraakmakende kwesties uit 'zijn' periode op. En Ard Heuvelman, die eind september afscheid nam van de UT, schetst in een opini-verhaal de ontwikkelingen in de media en de journalistiek. Hij heeft beloofd ons vanaf de zijlijn kritisch te blijven volgen. Op naar de volgende 50 jaar!, is de slotzin van zijn opiniestuk. En daar sluit UT Nieuws zich van harte bij aan.

Ditta op den Dries, hoofdredacteur.

Tel. 053 - 4609007. Site: www.twentyfifty.nl

E-mail: b.onsman@twentyfifty.nl

Advertentietarieven op aanvraag.

Advertenties:

Bureau Van Vliet BV, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort

Tel. 023 - 5714745. Site: www.bureauvanvliet.com

E-mail: zandvoort@bureauvanvliet.com

Advertentietarieven op aanvraag.

HOP:

UT Nieuws is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau (HOP).

Adreswijzigingen:

Abonnees (ook studenten) dienen deze schriftelijk door te geven aan de redactie UT-Nieuws Postbus 217, 7500 AE Enschede of per e-mail: info@utnieuws.utwente.nl.

Stage of buitenlands studieverblijf: studenten die op stage gaan of in het buitenland gaan studeren kunnen het UT-Nieuws magazine op schriftelijk verzoek opgestuurd krijgen.

Wie prijs stelt op deze (gratis) service zendt een adreswijziging naar de redactie o.v.v. faculteit, stagelocatie en periode (zo nauwkeurig mogelijk).

Kopij:

Nieuws voor het UT-Nieuws magazine en de website naar: info@utnieuws.utwente.nl.

Abonnementen:

Jaarabonnement: 44 euro. Abonnementen schriftelijk aan te vragen met vermelding van naam, adres, postcode, plaats, telefoonnummer en bank-/girorekening. Abonnementen kunnen maandelijks ingaan. Betaling via factuur. Het jaarabonnement wordt automatisch verlengd, tenzij men minimaal 1 maand voor afloop van de abonnementsperiode schriftelijk opzegt.

Vormgeving en realisatie:

DeltaHage bv
www.deltahage.nl

Bezorging Campus:

Motorsportgroep UT, Richard van Schouwenburg en Petra Kuipers, tel. 053-4892029.

E-mail: info@utnieuws.utwente.nl

Copyright UT-Nieuws:

Auteursrecht voorbehouden. Het is verboden zonder toestemming van de hoofdredacteur artikelen schema's foto's of illustraties geheel of gedeeltelijk over te nemen en/of openbaar te maken in enigerlei vorm of wijze.

Joseph Brodsky
CIVILIZATION

Walter of the School
THAN
SELECTED
ESSAYS
JOSEPH

Рашкин
T. D. Barygin

Война
3-й. П. П. С.

Литература в жизни петербуржцев
САНКТ-ПЕТЕРБУРГ

А. А. ЧЕРНЫШОВ
СОВРЕМЕННИКИ
ПУШКИНА

Михаил
БОЛОХОВ

Tanya Bondarouk, opleidingsdirecteur bedrijfskunde

'Ik ga altijd maar door'

Er is maar één ding dat ze mist aan Rusland: het theater. Nederlandse voorstellingen halen het nou eenmaal bij lange na niet bij de Russische optredens. Maar verder? Tanya Bondarouk, opleidingsdirecteur bedrijfskunde en universitair hoofddocent human resource management, is verknocht geraakt aan de UT en Nederland.

TEKST: MAAIKE PLATVOET | FOTO'S: RIKKERT HARINK >

Het is net drie minuten na half zes, de afgesproken tijd, als ze hard aan komt fietsen bij de Italiaan Fellini in Enschede. 'Ben ik niet veel te laat?', verontschuldigt Tanya Bondarouk (46) zich. Ze moet lachen als ze hoort dat dat reuze meevalt. 'Op het laatste moment zijn er altijd nog mensen die je aanspreken.'

Met een mandje landbrood, olijven en een tomaatensap op tafel vertelt ze even later dat ze het druk heeft. Het opleidingsdirecteurschap slokt veel tijd op. 'Twee dagen in de week zou ik er aan kwijt moeten zijn, maar dat red ik niet. Het kost mij meer.' Waar 'm dat in zit? 'Heel veel overleg en communiceren met het docententeam. Zeker nu het Twents Onderwijsmodel (TOM) net is ingevoerd. Dan gaat het bijvoorbeeld over hoe je individuele bijdrages beoordeelt binnen een project. Daar hebben we zelfs een onderwijskundige bij gehad.' Ze staat voor de volle honderd procent achter TOM. En ze vindt het fantastisch om te zien dat het docententeam binnen haar opleiding een écht team is. 'Dat komt door de nieuwe manier van onderwijs geven en meer samenwerking met elkaar zoeken. Alleen nu, in de opstartperiode, vergt het ook veel tijd en overleg met elkaar.'

Natuurlijke selectie

Blij wordt Tanya ook van de ruim tweehonderd eerstejaars die dit jaar aan de opleiding bedrijfskunde zijn begonnen. Hoewel het aantal fors minder is dan verwacht. 'In de vooraanmeldingen ging het eerst om 380 eerstejaars. Dan is 210 wel een stuk minder.' De gevolgen daarvan zijn vooral van financiële aard. Minder studenten betekent nou eenmaal minder geld.' Ze haalt haar schouders op. 'Het is niet anders.'

Ze vermoedt dat een groot deel van de vooraan-

melders is afgehaakt omdat de bacheloropleiding bedrijfskunde dit collegejaar alleen nog maar in het Engels wordt aangeboden. 'Dat zal sommige studenten afschrikken.' Spijt van de beslissing heeft ze niet. 'Bedrijfskunde is hartstikke internationaal. Hoe kun je nou een studie bedrijfskunde volgen zonder dat je in staat bent om Engelstalige businessmagazines te lezen en te analyseren?'

Ik vind bovendien dat een Engelstalige bachelor hoort bij studeren op academisch niveau.'

Dat een grote groep potentiële eerstejaars vanwege het Engels misschien is afgehaakt, daar is ze dus niet rouwig om. 'Ik zie het als een natuurlijke selectie. Daarbij was mijn boodschap tijdens de voorlichtingsdagen ook duidelijk: Kom bij ons studeren als het een bewuste keus is. Niet als je niet weet wat je moet doen.'

'Kom bij ons studeren als het een bewuste keus is'

Nog een tomaatensap. En als voorgerecht bruschetta met pomodori, basilicum en olijfolie.

Zelf kookt ze graag, maar hooguit twee keer in de week en het liefst voor gasten. Samen met haar echtgenoot Huub Ruël, die tot een half jaar geleden ook aan de UT doceerde maar nu lector International Business is bij Hogeschool Windesheim, eet ze regelmatig buiten de deur. Wel zo handig als je beiden fulltime werkt en zelden voor zeven uur 's avonds thuis bent. 'En eigenlijk is dat voor ons doen nog behoorlijk op tijd. Toen Huub ook op de UT werkte, belden we elkaar vaak om een uur of zeven op. Zo van: wat gaan we doen?' Tanya ontmoette Huub Ruël, voormalig universitair docent in de vakgroep International Management, in 1999 op de UT toen ze arriveerde voor

haar PhD bij de toenmalige vakgroep Human Resource Management. Twee jaar eerder maakte ze al kennis met de UT tijdens een uitwisseling met de opleiding toegepaste onderwijskunde. 'Na mijn master scheikunde aan de universiteit van Sint-Petersburg volgde ik ook aantal vakken op het gebied van onderwijskunde. Docent zijn trok me, dus dat wilde ik mij meer eigen maken.'

Sint-Petersburg

Haar eerste ervaring in Nederland is ontzettend goed. 'Ik vond het fantastisch om op de UT te zijn. Zulke vriendelijke mensen, zoveel vrijheid. Dat was een eyeopener voor mij als Russische.'

Niet dat ze het niet naar de zin had in haar geboorte- en woonplaats Sint-Petersburg. Integendeel. Opgroeien in een stad als Sint-Petersburg was geweldig, blikt ze terug. 'Het is een stad die bol staat van de kunst en de kunstgeschiedenis, maar ook van theater en toneel. Wekelijks bezocht ik wel een voorstelling. En als jonge leerling deed ik veel aan atletiek.'

Haar ouders stimuleerden haar hard te studeren. 'En dat deed ik heel veel. Het ging me niet altijd gemakkelijk af. In het laatste jaar van het gymnasium had ik wel eens slapeloze nachten.'

Van politieke onrust of gespannen verhoudingen met het buitenland kreeg ze als kind niet veel mee. 'Pas later, in Nederland, realiseerde ik me onder welke regimes ik opgroeide. Nu kan ik ook zeggen dat ik de Russische politiek, en de economische ontwikkelingen daar, allerminst mis. Wel volg ik het nieuws rondom Poetin, zoals nu met de antihomoregelgeving, op de voet. Ik vind dat vreselijk. Alhoewel ik hem soms ook gelijk moet geven, bijvoorbeeld nu hij in het debat over Syrië een beetje weerstand biedt aan de Amerikaanse houding.'

Tweeling

Voor haar ouders was het niet gemakkelijk toen hun enige kind besloot om een PhD in Nederland te doen. Later, toen ze een paar keer in Nederland waren geweest, begrepen haar ouders beter wat haar aantrok in het kikkerlandje. 'Met mijn ouders heb ik veel uitstapjes gemaakt naar andere Europese steden. Dat soort dingen deden wij in Rusland >

niet.' Ook moeilijk was het omdat Tanya besloot om met haar tweeling, toen twee meisjes van 11 jaar, alleen te vertrekken. 'Mijn huwelijk strandde omdat ik andere ideeën had over de toekomst, maar daar wil ik verder niet over uitweiden.'

Die tweeling, Elena en Julia, deed het boven verwachting goed in Enschede. Qua stof lagen ze ver voor, maar de taalachterstand maakte het er niet gemakkelijk op. Voordat ze naar het vwo doorstroomden, werd daarom een jaar pauze ingelast om Nederlands te leren. 'En ondertussen gaf ik zelf extra les op het gebied van Russische grammatika. In eerste instantie was het immers nog niet duidelijk of we voorgoed in Nederland zouden blijven en zo voorkwam ik dat ze achterstand opliepen.' Maar Elena en Julia rondden uiteindelijk ook het vwo succesvol af. De meiden kozen allebei voor een studie aan de UT: Elena deed European studies en Julia toegepaste wiskunde. 'Nu woont Elena in Deventer en doet ze een PhD op het gebied van European policy implementation. Julia is net begonnen aan haar eerste baan bij KPMG in Amsterdam. En ja, ik ben hartstikke trots op ze', vertelt Tanya met een grote glimlach. 'Ze doen het geweldig, die twee.'

'Ik ben hartstikke trots op mijn tweeling'

Dat ze in haar eerste jaren in Nederland ontzettend goed is opgevangen door haar collega's van de vakgroep heeft veel geholpen, zegt ze. 'Het gaf een gevoel alsof ik in een warm bad terecht kwam. Ik ben bij al mijn collega's wel eens uitgenodigd om te komen eten. Heel fijn was dat.' Als tijdens haar PhD op de UT ook nog eens de vonk overslaat met collega Huub, die op dat moment een promotie doet in dezelfde vakgroep, is er weinig reden meer om naar Rusland terug

te keren. Na haar PhD, in 2004, lukte het haar al snel om een aanstelling als universitair docent te krijgen. In datzelfde jaar trouwde ze met Huub. 'We zijn samen vanuit een werkrelatie naar elkaar toe gegroeid. Het was nooit een probleem om samen te moeten werken, juist omdat we aan een half woord genoeg hebben. Huub heeft - met tussenpozen - ook buiten de UT gewerkt, als docent in Koeweit en Beiroet en aan de Universiteit Utrecht. En als we wel samen op de UT werkten, dan waren er dagen dat we elkaar niet eens zagen. Ook al zaten we op dezelfde gang.'

Pionier

Terwijl het hoofdgerecht wordt geserveerd - ravioli met ricotta, kweepeer en saus van eekhoorntjesbrood - vertelt Tanya over haar liefde voor onderzoek op het gebied van Human Resource Management and Technology, en in het bijzonder e-HRM. Dit 'sociale vakgebied' heeft weinig meer te maken met de master scheikunde die ze ooit succesvol afrondde, maar tegelijkertijd ook weer heel veel. 'Personeelsmanagement draait namelijk ook om allerlei chemische processen, maar dan in figuurlijke zin.' Ze krijgt nog steeds wel 'de kriebels' als ze langs een laboratorium loopt, maar veel verder dan op een slimme manier de waterkoker ontkalken komen haar scheikundige activiteiten niet. 'Toch heb ik veel aan mijn bèta-achtergrond. Het heeft me geleerd om op een bepaalde manier te denken en te observeren.' Ze is heel trots dat ze met Huub in 2006 de eerste Europese workshop over e-HRM wist te organiseren. Nu wordt deze workshop elke twee jaar gehouden. 'Het is een vakgebied dat groeiende is. Ooit begonnen we met zo'n vijftig wetenschappers die over e-HRM publiceerden. Inmiddels zijn dat er meer dan honderd. De UT was echt pionier op dit gebied.'

Waar Tanya zich in haar onderzoek vooral over buigt, is welke channels in te zetten zijn om e-HRM uit te voeren. 'Ik heb altijd ontzettend veel ideeën voor onderzoeksvoorstellen en doe ook veel aanvragen. Een grote wens is dat e-HRM binnen de HR Division of the Academy of Management een eigen onderzoekslijn zal worden.' Verder is ze als onderzoeker in e-HRM erg geïnteresseerd in de laatste technologische ontwikkelingen en publiceerde ze met collega-onderzoeker Miquel Olivás-Lujan van de Clarion University twee boeken over de rol van social media op het gebied van management. Ze steekt niet onder stoelen of banken dat ze een positie als hoogleraar ambieert. 'Ik zit nu aan de laatste stap van mijn tenure track aanstelling. Maar voor het hoogleraarschap zullen nog een aantal stappen gezet moeten worden.' Dat ze de

komende tien jaar ook geen opleidingsdirecteur zal blijven, staat vast. 'Ik geniet van deze uitdaging, maar mijn hart ligt bij het onderzoek. Als ik onderzoeksartikelen lees is dat ontspanning voor mij.'

Lustrum

Door alle nieuwe onderwijsontwikkelingen is het zo druk, dat er zelfs amper nog is stil gestaan bij het feit dat er dit jaar een aantal lustra te vieren is. Zo bestaat de opleiding technische bedrijfskunde 45 jaar en de master business administration 10 jaar. 'Met TBK is het ooit allemaal begonnen op de UT. Ik beschouw die opleiding als een soort moederopleiding, waar bedrijfskun-

CV Tanya Bondarouk

2004 - PhD Business Administration aan de UT. Titel proefschrift: Using Group Learning to Enhance the Implementation of Information Technologies: the Results of Discourse Analysis.

1999 - Master Educational & Training Systems Design aan de UT.

1997 - PhD Pedagogy aan de Universiteit van Sint-Petersburg. Titel proefschrift: The Role of Axiological Aspects in Learners' Cognitive Activities.

1988 - Master scheikunde aan de Universiteit van Sint-Petersburg.

de ook uit is voortgekomen.' Dat er dit jaar iets gevierd gaat worden, staat voor Tanya en collega-opleidingsdirecteur Erwin Hans van technische bedrijfskunde al wel vast. Lacht: 'Alleen hoe en wat, dat moeten we nog bedenken.'

Als iets kenmerkend voor haar is, dan is dat toch wel dat ze harmonie nastreeft. 'Ik houd helemaal niet van dat top-down leidinggeven, maar ik realiseer me dat je dat soms moet kunnen inzetten.' Verder zegt ze een doorzetter te zijn. 'Ik ga ook altijd maar door. Het is alleen belangrijk dat je daarbij weet wat je wilt.. Dat adviseer ik mijn kinderen ook.' Dat er dan soms fouten worden gemaakt is niet erg, die maakt immers iedereen.

'Geen paniek en blijf jezelf', luidt haar wijze les.

'Ik heb niet eens een Russisch paspoort'

In haar vrije uren bezoekt ze graag de Hermitage in Amsterdam of musea in Rotterdam. Kunst en cultuur is een grote liefhebberij, al vindt ze wel dat Nederland niet kan tippen aan de Russische musea en theater. 'Omdat het in het Russisch gewoon mooier is.' Lezen is ze ook altijd blijven doen in het Russisch, en dan liefst van de be-

kende grootmeesters als Tolstoj en Poeshkin. Haar vader overleed in 2006 vrij onverwacht. Haar moeder is gelukkig nog goed gezond en zij bezoekt haar dochter regelmatig in Nederland. De kans dat ze ooit terugkeert naar Rusland acht ze nihil. 'Ik heb niet eens een Russisch paspoort meer.' Nee, dan maakt ze nog veel liever mooie reizen met Huub. In één lange vakantie langs alle grote Europese steden, dat is nog wel een grote wens. Voor een dessert bedankt ze. De ravioli vulde meer dan gedacht. Onder de koffie vraagt ze 'om alsjeblieft niet te veel te benadrukken dat het zo druk is'. 'Het is bij mij heus niet anders dan bij een ander. Ik ga ook gewoon maar door.' |

Jarige opleiding TBK staat er na 45 jaar uitstekend voor

'Student van nu heeft meer

Technische bedrijfskunde bestaat 45 jaar, bedrijfskunde 10 jaar. Mooie lustra, maar een feestje wordt niet gevierd. Niet omdat ze daar geen zin hebben, maar het ontbreekt simpelweg aan tijd en geld. Voor beide opleidingen geldt dat ze in een roerige periode zitten door het net ingevoerde Twents Onderwijs Model.

TEKST: MAAIKE PLATVOET | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK >
MET MEDEWERKING VAN LARISSA NIJHOLT

'Als we iets aan het lustrum willen doen hebben we meer mankracht nodig', vertelt Erwin Hans, opleidingsdirecteur technische bedrijfskunde. 'En daar ontbreekt het aan. Onderwijs komt nu op de eerste, tweede en derde plek. En ons docententeam, dat ook erg uitgedund is, moet alle zeilen bijzetten.' Geen feestjes dus. Toch klinkt dat somberder dan het is. Want technische bedrijfskunde staat er volgens opleidingsdirecteur Erwin Hans en opleidingscoördinator Bernadette Pol uitstekend voor. Dit jaar steeg de instroom van eerstejaars enorm: van 43 studenten in 2012 naar 110 in 2013. 'Dat hebben we aan een drietal dingen te danken', zegt Hans. 'Allereerst is TOM goed verkocht tijdens de voorlichtingsdagen, daarnaast maakt het gebouw Ravelijn een erg goede indruk

en het aspect internationalisering maakt de opleiding erg aantrekkelijk. Studenten kunnen bij ons namelijk al tijdens de bachelor een half jaar in het buitenland studeren.' Technische bedrijfskunde startte in 1967 als een kopopleiding, een soort van master, omdat men vanuit de studie werktuigbouwkunde behoefte had aan studenten met meer managementvaardigheden. Later groeide de kopopleiding uit tot een reguliere ingenieursopleiding, waarin studenten konden kiezen voor bepaalde technische stromingen. In 2000 gingen men over van een vier- naar een vijfjarige opleiding en in 2002 werd het bachelor/master-model ingevoerd. Toen is ook besloten om een algemene bedrijfskunde-opleiding te starten. De student van nu heeft veel meer technische kennis dan de eerste lichtingen, zegt Bernadette Pol. 'Toen waren de studenten een beetje een mix van de studenten technische bedrijfskunde en

bedrijfskunde nu. De huidige TBK'er is technisch opgeleid, en doet eigenlijk qua wiskundekennis niet onder voor een studenten van andere technische opleidingen.' Wat niet veranderd is, is dat het bedrijfsleven staat te springen om pas afgestudeerde TBK'ers. Voor hen geen crisis of krapte op de arbeidsmarkt. Hans: 'Technisch bedrijfskundigen uit Twente zijn technisch inhoudelijke experts, met een scherp analytisch vermogen, maar ook mét sociale skills. Dat maakt ze uniek.'

Niet voor niets wordt tijdens de huidige opleiding TBK door studenten hard gewerkt aan een vaardighedenportfolio. In drie jaar tijd moeten studenten tijdens modules dat portfolio opbouwen, waarin ze beoordeeld worden op vaardigheden als presenteren, schrijven en vergaderingen leiden. De opleiding heeft zelf speciaal docenten benoemd als 'beoordeelaars'. Vlak voor het afstuderen van de bachelor wordt bekeken of het portfolio voldoende is.

'Door dat vernieuwende aspect zijn we vaak een voorbeeld voor andere opleidingen', zegt Pol. 'En daar zijn we best trots op. Laatst nog hoorde ik dat een bedrijf naarstig op zoek was naar afgestudeerde TBK'ers. Maar dan wel alleen afkomstig uit Twente. Dat zegt wel wat.' I

Wat vinden zij?

De jubilerende opleidingen technische bedrijfskunde en bedrijfskunde leverden honderden studenten af. Maar wat bracht het ze? En wat vindt de huidige student er eigenlijk van?

Wie: Lex Beins

Studie: technische bedrijfskunde (1983-1989)

Is nu: ondernemer, investeerder, consultant, mede-oprichter Cheap Tickets

'In mijn tijd had ik de keuze uit twee locaties om technische bedrijfskunde te gaan studeren. Het ondernemende karakter en de opzet van de studie aan de UT gaven voor mij de doorslag om daar te gaan studeren. Eindhoven sprak mij toch minder aan als Brabander... Mijn studietijd in Twente vond ik een van mijn mooiste periodes tot nu toe, zowel sociaal als qua leerervaring. Het heeft me in ieder geval gebracht dat ik nu een onafhankelijk analytisch denkkader en een set aan bagage bezit, dat ik nog iedere dag gebruik en toepas in mijn rol als ondernemer, investeerder en consultant.'

Michiel Barends (20)

Student technische bedrijfskunde

'Ik koos technisch bedrijfskunde, omdat ik de combi wiskunde, bedrijfskunde en techniek leuk vond. Ik ben bij verschillende studies gaan kijken en toen ik TBK zag dacht ik, dat is het! Het combineert wiskunde met bedrijfskunde en een stukje techniek, perfect. Bovendien is het een brede studie. Of mijn studie is uitgepakt zoals ik verwachtte? Ik denk dat je dat als mid-delbare scholier sowieso niet echt goed kunt inschatten. Desondanks klopt het wel dat de drie onderdelen aan bod komen. Goed aan de opleiding vind ik dat het breed is en je alle onderdelen leert, maar het is ook jammer dat je soms niet de diepte ingaat bij onderwerpen die je interessant vindt. We werken veel in projecten. Dat kan je alleen maar ten goede komen in het bedrijfsleven.'

technische kennis'

Wie: Han van der Meer

Studie: chemische technologie (1970-1976) en technische bedrijfskunde (1976-1979)

Is nu: lector aan de Saxion Hogeschool, medeoprichter en eigenaar van bureau Van der Meer & Van Tilburg.

'Ik koos een technische studie – chemische technologie -, omdat ik belangstelling had voor dat specifieke veld. Het werd de THT, omdat het toen mogelijk was om een algemene propedeuse te volgen met de combinatie techniek en maatschappijwetenschap. Dat laatste omvatte toen nog een achtste van iedere technische studie. Vervolgens koos ik als vervolg voor technische bedrijfskunde, omdat het zo'n breed gebied omvat. En ik heb nooit spijt gehad van die overstap. De campus vond ik niks. In mijn eerste jaar waren er op de campus 480 studenten, waarvan 20 vrouw. Niet mijn favoriete omgeving dus. Maar na de overstap naar technische bedrijfskunde werd ik wel gegrepen door de inhoud van de studie. Het bracht me vooral meer begrip voor techniek en diepe kennis op het gebied van bedrijfskunde. Ook vormde de studie de basis van het bureau Van der Meer & van Tilburg, organisatieadviseurs voor innovatie & groei, dat ik 1979 met Jaap van Tilburg oprichtte.'

Wie: Luuc Nijmeijer (20)

Student: bedrijfskunde

'In eerste instantie twijfelde ik tussen bedrijfseconomie en bedrijfskunde, maar uiteindelijk is de keuze op bedrijfskunde gevallen omdat deze studie het breedst is, overwegend in het Nederlands en bovendien het dichtst bij huis. En hoewel het een brede studie is, zijn er veel vakken op het gebied van onderzoek en weinig financiële vakken. Ik vind dat voor sommige vakken te veel aandacht is en voor andere vakken te weinig. De werklast is lager dan ik verwachtte. Ik vind het goed dat je met deze studie veel verschillende kanten op kan. Omdat je van alle aspecten wat leert heb je een brede achtergrond en kun je, door een gepaste master te kiezen, jezelf specialiseren. Of je na deze studie veel kans hebt op de arbeidsmarkt? Ik denk dat het in het algemeen lastig is om op dit moment aan werk te komen. Misschien is dat wanneer ik afgestudeerd ben weer anders, maar met een universitair diploma bedrijfskunde van de UT ben je hoog opgeleid en ik denk dat je dan wel eenvoudig aan een baan komt.'

Wie: Marianne Poot

Studie: technische bedrijfskunde (1987-1993)

Is nu: Manager marketing bij Cordaan, een zorgaanbieder van langdurige zorg. Daarnaast ben ik namens de VVD gemeenteraadslid in Amsterdam.

'Het was voor mij heel helder dat ik een technische studie wilde doen. Wiskunde en scheikunde waren mijn favoriete vakken op het vwo. En ik wilde een studie volgen die niet alleen technisch was. De combinatie tussen technische, economische en maatschappelijke vakken leek mij heel leuk. En de opleiding technische bedrijfskunde voldeed hier aan. Zeker ook omdat in die tijd de specialisatie procestechnologie mogelijk was. Echt een bewuste keuze dus. Ik had een geweldige studietijd en het geluk om in een superleuk studentenhuus terecht te komen. Ook was ik vrij snel lid werd van studentenvereniging AEGEE. Als bestuurslid maakte ik een aantal studiereizen, waaronder naar Zuid-Afrika. De studie bracht mij veel. Juist de combinatie tussen technische vakken, economische en maatschappelijke vakken leerde mij om problemen vanuit een multidisciplinaire aanpak te benaderen. Ook nu, nu ik helemaal niet meer in een technische omgeving werk, is dit nog steeds heel nuttig.'

TEDx Twente University op 11 oktober in de Vrijhof

Inspireren in 18 minuten

Het verspreiden van goede ideeën. Dat is het doel van de wereldwijd georganiseerde TEDx-conferenties. Sprekers houden er in maximaal achttien minuten een inspirerende speech. Op 11 oktober is de Agora van de Vrijhof het toneel van zo'n TEDx. Honderd happy few mogen de lezingen in de zaal volgen. Commissieleden Frank Brinkkemper (bedrijfsinformatietechnologie) en Dora Timmer (onderwijskunde) willen er een evenement met 'een echte UT-uitstraling' van maken.

TEKST: PAUL DE KUYPER | FOTO: ARJAN REEF >

Vertel, hoe haal je een TEDx-conferentie naar de UT?

Frank: 'Er zou een jaar geleden een TEDx Enschede komen, maar die is nooit doorgegaan. Toen dacht ik: hoe moeilijk is het om het zelf te organiseren? Ik vind het idee namelijk heel gaaf. Iedereen krijgt de kans zijn verhaal te vertellen. Bij elk TED-filmpje dat ik heb gezien raakte ik helemaal overweldigd door de bijzondere ideeën. Een jaar geleden heb ik bij TED, de moederorganisatie, een licentia aanvraag gedaan. Het kostte een paar uur om alle vragenlijsten door te werken. Half december had ik de licentie, maar het enige dat je dan hebt is toestemming om onder de naam van TED en in hun huisstijl een conferentie te organiseren. Verder niets,

ook geen informatie, je moet het helemaal zelf uitzoeken. Via de Student Union is toen een commissie opgericht om de organisatie in te vullen.'

Stelt TED veel eisen?

Frank: 'Er zijn veel regels. Bijvoorbeeld dat er maximaal honderd bezoekers in de zaal zitten, dat lezingen maximaal achttien minuten duren en dat sprekers niet betaald krijgen. Dat maakt dat iemand ook echt zelf enthousiast is en niet alleen om het geld komt.'

Dora: 'De sponsorregels zijn verder heel streng. Sponsors mogen niet in de zaal en als je ze wilt noemen op je website, moet je toestemming vragen aan TED. Alles is eigenlijk vastgelegd, tot het te gebruiken lettertype en je afbeeldingen op Facebook en Twitter aan toe.'

Dan het belangrijkste: wie komen er spreken?

Frank: 'We hebben een mooie mix van sprekers van de UT en van buiten. In totaal zijn er 15 lezingen. Straatmuzikant Daniel Waples (bekend geworden door Youtube, red.) komt bijvoorbeeld, maar ook de jonge filosoof Simone van Saarloos. En van de UT bijvoorbeeld de hoogleraren Detlef Lohse en Miko Elwenspoeck.'

Dora: 'We proberen het evenement een uitstraling te geven die recht doet aan de UT. Op deze universiteit gebeuren zoveel gave dingen. Ook verborgen dingen, onderzoek dat niet elke week in UT Nieuws staat. Simon Huisman komt bijvoorbeeld vertellen hoe ze hebben ontdekt dat je door ondoorzichtige lagen kunt kijken zoals door verf of een glas melk. Hij gaat ook een live-demo geven. Dat wordt vast bijzonder.'

Naar welke spreker kijken jullie zelf het meest uit?

Dora: 'Ik ben erg geïnteresseerd in Kirsten Verdell, die in 2008 hielp bij de verkiezingscampagne van Barack Obama. Zeker in het licht van de politieke dilemma's waar Amerika nu voor staat. Ik hoop dat ze daar ook op in kan gaan. Maar ja, ze spreekt maar achttien minuten hè.'

Frank: 'Dan ga ik voor mijn eigen vakgebied. Sandjai Bhulai heeft echt iets geniaal gemaakt. Hij is een dashboard aan het ontwikkelen om alinea's nieuws te genereren uit tweets. Superinteressant en typisch BIT.'

Wie zijn de gelukkigen die de lezingen mogen bijwonen?

Dora: 'Om in aanmerking te komen voor een ticket moest je een motivatie opgeven en vertellen wat je favoriete TED-filmpje is. We hebben uit de aanmeldingen 65 studenten geselecteerd, twintig medewerkers en vijftien belangstellenden van buiten. Die zitten in de zaal. Voor alle anderen die het willen volgen, hebben we een livestream.'

TEDx vindt plaats in het Amphitheater van de Vrijhof. Meer informatie over de sprekers op www.tedxtwenteu.nl

Asha ten Broeke studeerde communicatiewetenschap en psychologie aan de UT. Nu werkt ze als freelance wetenschapsjournalist voor verschillende kranten en tijdschriften.

Participatiesamenleving

Ik had bijna medelijden met koning Willem-Alexander, afgelopen Prinsjesdag. Het is immers niet niks om in je allereerste troonrede de verzorgingsstaat te moeten doodverklaren. Vanaf nu hebben we een 'participatiesamenleving' waarin 'van iedereen die dat kan, wordt gevraagd om verantwoordelijkheid te nemen.'

Ik kan me niet voorstellen dat onze vorst deze woorden met genoegen heeft uitgesproken. Niet omdat hij er zelf onder zal lijden: met een inkomen van 850.000 euro per jaar is hij tamelijk immuun voor het zoveelste bezuinigingsrondeje. Maar wel omdat onze koning me een intelligent man lijkt, die vast onmiddellijk inzag dat zo'n participatiesamenleving een wassen neus van jewelste is.

En wel hierom: de enige manier waarop zo'n samenleving de afbraak van de verzorgingsstaat kan opvangen, is als er in ons land massa's mensen zijn die wel van alles kunnen, maar nu hun verantwoordelijkheid onvoldoende nemen. Een soort 'luie donder'-potentieel, van mensen die nu niet maar straks wel de maatschappelijke verantwoorde handen uit de mouwen zullen steken. Zij moeten immers het gat vullen dat ontstaat door alle bezuinigingen.

Als daarentegen het gros van de burgers nu al zijn uiterste best doet om de boel draaiende te houden, en de grenzen van onze collectieve vermogens min of meer bereikt zijn, dan blijft het gat dat de verzorgingsstaat achterlaat gewoon een gat, en levert de participatiesamenleving niets op behalve de introductie van een fraai Scrabble-woord.

Dus: hoe staat het met ons nationale 'luie donder'-

potentieel? Niet zo best, vrees ik. Een paar weken was ik bij een huisarts om voor een verzekeringsaanvraag gezondheidsgekeurd te worden. Terwijl ze mijn bloeddruk opnam, zei ze tegen me: 'Ik snap eigenlijk niet dat verzekeraars nog steeds willen dat ik bij jonge mensen alleen naar hun fysieke gezondheid kijk. Want veruit de meeste van hen die ik in mijn praktijk zie, komen vanwege een burn-out. Dat is het grootste risico.' Cijfers van het CBS bevestigen dat het aantal mensen met een burn-out al jaren stijgt. In gedachten ging ik mijn vrienden en oud-studiegenoten af. En inderdaad: bijna allemaal hebben ze op een zeker punt een paar weken of zelfs maanden thuisgezeten wegens opgebrand zijn. En we zijn nog maar begin dertig.

Volgens de Vlaamse psychiater Paul Verhaeghe heeft dat alles te maken met de manier waarop de maatschappij momenteel is ingericht. Want het gaat tegenwoordig niet echt over participatie, maar over hoe je zorgt dat je geen loser wordt. In de snoeiharde en hyperindividualistische competitie om goede banen moet je altijd haantje of hennetje de voorste zijn. Je talenten optimaal inzetten, competenties ontwikkelen en persoonlijk groeien tot je er een punthoofd van krijgt.

Wie in deze race kopje onder gaat, heeft dat aan zichzelf te danken. Mensen met een werkloosheids- of bijstandsuitkering verdienen geen mededogen, die moeten 'gewoon aan de bak'. Wie dat niet lukt of kan, is een profiteur of heeft gefaald – zelfs in een arbeidsmarkt met bijna 700.000 werklozen. Vergeleken met zo'n brandmerk is een diagnose als

'burn-out', zo betoogt Verhaeghe, bijna een opluchting: kijk maar, ik kan er niets aan doen dat ik aan de zijlijn sta, want ik ben ziek.

Verhaeghe noemt dit de Enron-maatschappij, naar het Amerikaanse energiebedrijf. Eind jaren negentig voerden de topmanagers daar het zogeheten Rand and Yank-systeem in. Collega's moesten met elkaar concurreren, werknemers werden voortdurend beoordeeld. Elk jaar volgde er een afrekening. De allerbesten kregen een stoot bonussen en een promotie. Wie tot de slechtste tien procent behoorde, werd tentoongesteld als mislukking en vervolgens ontslagen.

Met Enron liep het niet goed af. Want in plaats van dat de werknemers aan de hogere verwachtingen voldeden en nog veel harder gingen werken, gingen ze frauderen en liegen over hun prestaties. Het energiebedrijf ging eraan ten onder.

Ik voorzie een vergelijkbaar lot voor onze participatiesamenleving. Veruit de meeste mensen doen nu al alles wat ze kunnen. Zovelen houden nu al financieel en emotioneel maar net het hoofd boven water, jonglerend tussen koopkrachtverlies, onder water staande hypotheek, zieke ouders, veeleisende banen die ten koste van alles behouden moeten worden en kinderen in de peperdure opvang. Veel 'luie donder'-potentieel is er niet.

Als onze regering desondanks de zorgstaat afschaft en denkt dat we allemaal ergens nog wel een extra tandje vinden om bij te zetten, dan vrees ik dat Nederland zal eindigen zoals Enron: corrupt, opgebrand, of allebei. En mogelijk failliet.

UT-onderzoek kort

Flexibele endoscoop

UT-aio Jeroen Ruiter heeft een endoscoop ontworpen die door één persoon bediend kan worden. De endoscopen die ziekenhuizen nu gebruiken, flexibele slangen met een bestuurbare camera, moeten vaak door twee of drie mensen worden aangestuurd. Ruiter denkt dat met zijn robotische, flexibele endoscoop een arts op termijn zelfstandig complexe ingrepen kan uitvoeren. Zo'n ingreep zou voor patiënten minder belastend zijn dan een operatie met bestaande endoscopen.

Gehackte auto

Met de opkomst van car-to-car-communicatie – een draadloze verbinding waarmee auto's aan elkaar doorgeven dat verderop file staat – worden auto's een potentiële prooi voor hackers. Je kunt van buitenaf een airbag activeren of een auto spontaan laten remmen. Dat stelde deeltijdhoogleraar security and privacy in intelligent transportation Frank Kargl afgelopen maand in zijn oratie. Kargl onderzoekt met partners uit heel Europa een 'onhackbare' verbinding voor car-to-car-communicatie.

Dambreuken simuleren

Aardverschuivingen in aardbevingsgevoelige gebieden veroorzaken vaak potentieel gevaarlijke rivierdammen in smalle steile dalen. Het bezwijken van dergelijke dammen kan leiden tot catastrofale vloedgolven en modderstromen. ITC-student Xuanmei Fan heeft een model ontwikkeld waarmee ze scenario's voor dambreuken en vloedgolven kan simuleren. Beleidsmakers kunnen de voorspellingen van dit model gebruiken bij het opstellen van voorzorgsmaatregelen.

'Lekker debiel in zo'n

Feuten midden in hun ontgroening

Roze haren, gekke outfits en vooral vermoeide blikken. Met de start van het collegejaar beginnen ook weer de ontgroeningen van disputen en genootschappen. De feutjes zijn druk in de weer om aan alle eisen en opdrachten te voldoen. Hun doel? Volwaardig lid worden. En daar hebben ze veel voor over, heel veel. Het sociale leven wordt aan de kant gezet en studeren vaak tot een minimum beperkt. Wie zijn deze feuten eigenlijk, voor wie doen ze het en hoe bevalt hun ontgroening? Hieronder een overzicht van feuten van vier verschillende disputen en één genootschap.

TEKST: EYMEKE LOBBEZOO, CHARLOTTE ROMPELBERG EN MICHIEL SCHUHMACHER | FOTO'S: ARJAN REEF >

Vikingen

Namen: Van boven naar beneden: Rob Melgers (19), Niek Huttinga (20), Sjoerd Wels (20) en Ruben Hoekman (20)

Willen bij: Dispuut Thoridor - **Waarom?** Niek: 'Thoridor is een club die binnen de vereniging (Taste) aanzien heeft. De leden zijn waar gepast een gentleman, waar nodig lomp.' Sjoerd: 'Het is een hecht dispuut dat niet ophoudt na je studententijd. Dat Thoridor altijd veel bestuurders levert, is ook erg typerend.'

Feutennaam: Wicken - **Betekenis?** Rob: 'Thoridor is gebaseerd op de Noorse mythologie, en dus ook op de Vikingen. Wicky de Viking is een oude televisieserie, die nu nog steeds te zien is. De naam Wicken is hiervan afgeleid.'

Ervaring tot nu toe: Niek: 'Het zijn mooie en zware tijden. We proberen zoveel mogelijk energie uit de gave tijden te halen om die moeilijkere tijden door te komen.' Ruben: 'De eenheid staat hoog in het vaandel, we slepen elkaar erdoorheen.' Sjoerd: 'Qua contacturen hadden we verwacht dat het meer zou zijn, dit valt nog enigszins mee. We moeten aardig veel zelf doen.'

Egyptische godin

Naam: Evelien Kip (21)

Wil bij: Damesdispuut Bastet - **Waarom?** 'Vanaf moment één klikte het met Bastet. Ik voelde me meteen op mijn plek. Ik heb meegaborreld met andere kroegdisputen, maar bij Bastet kan ik helemaal mezelf zijn.'

Feutennaam: Sechmet - **Betekenis?** 'Sechmet is een van de godinnen uit de Egyptische mythologie. Zij staat onder andere voor ontembaarheid. Mijn eigen interpretatie waarom wij de Sechmets heten is omdat wij nog getemd moeten worden. Wanneer dit gebeurd is, zijn we klaar voor Bastet.'

Ervaring tot nu toe: 'Enerzijds valt het mee, anderzijds valt het tegen. Met de generatie onderling hebben wij het nog steeds erg leuk. Fysiek valt het mee, maar het zijn vooral lange dagen en korte nachten. Het is erg fijn dat we wekelijks een UB-dag hebben en naar de verplichte colleges kunnen.'

pakkie lopen'

Ruwe diamant

Naam: Bob Nijendijk (21)

Wil bij: Herendispuut Koh-I-Noor - **Waarom?**

'Tijdens de meeborrels van de verschillende disputen merkte ik al snel dat de mannen bij Koh-I-Noor me goed lagen, er was wel een 'klik'. Toen uiteindelijk steeds duidelijker werd wie mijn lichtingsgenoten zouden worden, begon ik het helemaal leuk te vinden. Binnen Audentis is Koh-I-Noor wel een van de hechtere disputen en daar wil ik graag deel van uitmaken.'

Feutennaam: Ruwe - **Betekenis?** 'Koh-I-Noor is een van de kroonjuwelen die zich momenteel in Engeland bevinden. Het is een fijne diamant. De feuten moeten geslepen worden van ruwe naar fijne diamanten tijdens de ontgroening.'

Ervaring tot nu toe: 'We zijn al voor de zomer begonnen met kleine opdrachten. Je merkt dat er een opbouw in de ontgroening zit. Vanaf nu verwacht ik steeds drukker te worden met allerlei opdrachten. Tot nu toe valt het dus nog mee, maar ik zou niet weten of ik daar over een aantal weken nog steeds zo over denk. Ik hoop in ieder geval dat het wel te combineren is met m'n studie.'

Moreswaardig

Naam: Joep Kiewiet (19)

Wil bij: Moresgenootschap Ius Sanctus -

Waarom? 'Vanwege het karakter van het genootschap. Het zijn mooie gasten die op een creatieve manier dingen op de hak nemen. En vooral de lol die ze samen hebben vind ik mooi. Daarnaast spreek de sfeer me aan, het is altijd gezellig met Ius Sanctus.'

Feutennaam: Kandidaat - **Betekenis?** 'Wij doorlopen een Periode van Toetsing en Beoordeling, met als doel ons moreswaardig te maken. De Periode is ervoor om je als individu en als lichte te ontwikkelen. Kandidaat stamt af van kandidaat-lid. Wanneer de kandidaten de Periode doorstaan kunnen ze eventueel lid worden.'

Ervaring tot nu toe: 'De ontgroening is tot nu toe wel wat ik ervan verwacht had. Druk, zwaar maar soms ook leuk. Ik heb momenteel een vierkant rooster volgepland met studie, werk en Ius Sanctus. Alles loopt door elkaar, goed plannen is echt belangrijk. Met wat minder uurtjes slaap kun je veel gedaan krijgen. Gelukkig wordt er bij Ius Sanctus wel goed op toegezien dat we ook veel tijd besteden aan onze studie. Dat is zeker fijn.'

Klavertjesvier

Namen: Vanaf linksboven met de klok mee: Evelien Groeneveld (20), Janita Jansen (21), Gerike Buitenhuis (18) en Denise Boele (20)

Willen bij: damesdispuut Magna Iuvenum Stipante Caterva (M.I.S.C.) - **Waarom?** Denise: 'Het is gewoon een heel gezellige groep meiden. Ik vond het vorig jaar echt jammer dat ik niet geïnviteerd werd.' Evelien: 'En ook om de vrouwelijke leden wat diepgaander te leren kennen. Ik merk in Flux (de sociëteit van Alpha, red.) dat ik vaak met een groepje jongens sta te kletsen. Enschede blijft een mannenstad natuurlijk.'

Feutennaam: Koter 1, 2, 3 en 4. - **Betekenis?** Denise: 'We zijn al lid bij Alpha, dus feut-af. Voor M.I.S.C. zijn we dus geen foetussen meer, maar nog wel kindjes: koters. Daarom doorlopen we de ontkotering. We zijn alleen nog wel aan het raden waarop onze nummering gebaseerd is...'

Ervaring tot nu toe: Janita: 'We zijn pas net bezig. De beginactiviteit maakte veel indruk!' Gerike: 'Daarbij ga je echt even keihard op je bek. En het werd ook steeds erger.' Evelien: 'Ja, het was gênant, maar tegelijk ook wel goed.' Denise: 'Op dat moment vond ik het heel spannend, maar nu is het vooral leuk en grappig. Lekker debiel in zo'n pakkie lopen met ons klavertjevier. Ik hoop dat het goed gaat komen met al mijn andere activiteiten. Het wordt rennen en vliegen de komende tijd!'

ATLAS-studenten brengen college van Mythbuster in de praktijk

Dronken Spaanse

De studenten van de Academy of Technology and Liberal Arts & Sciences (ATLAS) kunnen terugkijken op een bijzondere start van het collegejaar. Alles stond in het teken van het ontrafelen van mythes, net zoals UT-eredoctor Adam Savage en Jamie Hyneman dat doen in hun populaire tv-programma MythBusters. Als kers op de taart voorzag Jamie Hyneman via een Skype-verbinding de studenten van tips and tricks.

TEKST: SANDRA POOL | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK >

Dinsdag 3 september

In collegezaal Citadel T100, het 'thuishonk' van ATLAS, is het deze middag een gezellige drukte. Zo'n dertig studenten 'hangen' een beetje bij elkaar. Benen op tafels, iPhones in de hand en er wordt wat afgekleet. Ondertussen zijn docenten bezig om Skype te installeren. In het Amerikaanse San Francisco begint namelijk myhtbuster Jamie Hyneman aan een nieuwe dag. Zijn eerste agendapunt voor vandaag is het geven van het college *How to bust a myth?* aan de ATLAS-groep. Stipt om vier uur is er verbinding. Met een camera laat de tv-ster zijn kantoor zien. Het is er chaotisch. Allerlei gekke attributen komen in beeld. Trots laat hij het eredoctoraat van de UT zien, maar ook een pistool met gekromde loop. 'We hebben zo'n geweer omdat het kon. We vonden het leuk om ermee te experimenteren', zegt Hyneman. Het is tevens in een notendop zijn advies voor het *busten* van een mythe. 'Doe het omdat

het kan, omdat het leuk is en voor het avontuur.' ATLAS-student Florianne Verkroost vindt het een mooi begin van het collegejaar. 'Gisteren zijn we begonnen met brainstormen over een mythe.' Groepsgeenoot Bas Kellerhuis vult aan: 'Zo'n drie uur lang. Er komen wel tig ideeën ter tafel. Een groot deel valt af.' Verkroost: 'Sommige opties zijn niet haalbaar gezien de tijd of kosten.' De groep wil achterhalen of de gemoedstoestand waarin je iets leert van invloed is op het onthouden en reproduceren ervan.

Donderdag 5 september

'Het college vond ik heel intrigerend', blikt Florianne terug op het college. 'Het is zo bijzonder om te praten met iemand als Jamie Hyneman. Dat gaf echt een kick. Hij was erg spraakzaam en hij vond het duidelijk leuk om te praten over wat hij doet. De passie waarmee hij sprak, raakte mij echt. Als hij eenmaal ergens over begon, bleef hij maar doorgaan. Hij had er plezier in. Dat vond ik echt prachtig om te zien.' Volgens Florianne komen de tips van Hynemena goed van pas. 'Hij adviseerde ons om creatief te zijn, maar ook kritisch. Daarnaast is het belangrijk om plezier te hebben.'

Maandag 9 september

Met die tips in het achterhoofd begint de groep aan het eerste experiment. 'Vanavond doen we deel één', laat Florianne weten. 'Een groepje gaat aan het bier. Daarna leren ze twintig woorden Spaans. We zijn nieuwsgierig hoe goed ze dat kunnen reproduceren als ze wederom alcohol op hebben. Dat doen we morgen. We splitsen de groep dan in tweeën: een deel drinkt biertjes en

de anderen krijgen alcoholvrij bier voorgeschoteld. Vervolgens gaan wij kijken of er verschil is tussen de twee groepen als ze overhoord worden.'

Woensdag 11 september

'Het was de afgelopen dagen een beetje chaotisch', lacht Florianne. 'Maar het experiment is geslaagd. We hebben geturfd hoeveel iedereen

Andere ATLAS -mythes

Kun je een tuintrampoline ook gebruiken als brandweernet?

Kan poedersuiker exploderen in een dagelijkse situatie?

Kun je met je vinger het gat in de dijk dichtten?

Word je ziek van elektrosmog?

Kun je in tien seconden een slot open prutsen met een haarpin, zoals je weleens in een film ziet?

woordjes stampen

heeft gedronken. De deelnemers wisten dat ze meededen aan een experiment, maar niet wat we gingen testen.' Over de resultaten: 'Het klopt inderdaad dat de mensen met alcohol op, het rijtje Spaanse woorden beter reproduceerden dan de drinkers van alcoholvrij bier.' Ze plaatst een kanttekening. 'Het verschil is echter niet significant genoeg om er conclusies aan te verbinden.'

Donderdag 12 september

In Calslaan 24 zit Florianne met haar medestudenten Hannah Müller, Hette de Vlieger en Wessel van der Sande te discussiëren over hun experiment. 'Morgen gaan we filmen', begint Hette. 'Het materiaal gaat naar de expert Jamie Hyneman ter beoordeling.' Florianne: 'We zetten iets in scène: een man is in dronken toestand zijn sleutels kwijt. Later

gaat-ie weer drinken en dan weet hij weer waar de sleutels liggen.' Hette lacht: 'Ik ga hem spelen.' Volgens de studenten is hun mythe wel iets anders dan de rest. 'Die van ons is niet zo technisch', schetst Wessel. 'Wij zijn meer biologisch en sociaal bezig geweest.' Florianne: 'Aanvankelijk wilden we ook weten wat de invloed van kleur en geur is, maar dat was net iets te ambitieus. Dat konden we niet redden.' Hette: 'Het was wel leerzaam. Het is best moeilijk om met een grote groep mensen te werken.' Hannah: 'En we worden heel vrij gelaten.' De Vlieger: 'Eigenlijk worden we een beetje in het diepe gegooid.' Florianne: 'We delen onze eigen tijd in. Een paar keer hebben we een verplichte project-update om de ervaringen met elkaar te delen. We kregen goede feedback. Zo werden we getipt om statistieken te gebruiken om na te gaan of het verschil dat wij constateerden significant genoeg is om er conclusies aan te verbinden. En dat bleek dus niet zo te zijn.'

Donderdag 26 september

Feedback tijd. De groep van Florianne wordt positief beoordeeld. Het filmpje ziet er volgens de begeleiders goed uit. Het beeldmateriaal is 'artistically of a high level'. Dat geldt ook voor de making-of video. 'Ook de hoeveelheid onderzoek werd gewaardeerd, evenals de kennis die we vergaard hebben', aldus Verkroost. In de beoordeling staat dat de studenten op een goede manier de verzamelde data statistisch hebben geanalyseerd. 'Hiervoor werden deskundigen effectief geraadpleegd', aldus het rapport. De groep bestudeerde volgens de begeleiders vooraf ook voldoende literatuur over het onderwerp. Hoewel het experiment netjes is uitgevoerd, is er ook een puntje van kritiek. 'We hadden in de film duidelijker moeten laten zien dat we zoveel onderzoek gedaan hebben. En de docenten vonden dat we iets meer tijd hadden moeten nemen voor het experiment, zodat het minder chaotisch geweest was.' Jamie Hyneman kwam 's middags nog eenmaal via een live-verbinding binnen. Hij gaf kort zijn visie op het ingezonden materiaal en verklaarde vervolgens ATLAS officieel voor geopend. |

Project Connect koppelt internationale UT-afstudeerders aan Twentse bedrijven

Een steuntje in de rug

Met workshops over de Nederlandse taal en cultuur, trainingen over solliciteren en een cv-check helpen medewerkers van het project Connect buitenlandse UT- en Saxion-studenten bij hun zoektocht naar een eerste baan in Nederland. UT-medewerker en projectcoördinator Henk Brouwer vertelt over dit steuntje in de rug.

TEKST: SANDRA POOL | FOTO: ARJAN REEF >

Wat is Connect?

‘Een gemeenschappelijk programma van Saxion en de UT om internationale pas afgestudeerde studenten te helpen bij het vinden van een baan in Nederland en dan met name in de regio Oost-Nederland. Het project bestaat drie jaar en loopt tot 2015. Het wordt gefinancierd met subsidies van de provincies Overijssel en Gelderland en met geld van het ministerie van Economische Zaken.’

Waarom is dit programma er gekomen?

‘De achterliggende gedachte is het tekort aan hoogwaardige kennis in Oost-Nederland. Door buitenlandse hoogopgeleide mensen te binden aan de Twentse arbeidsmarkt, draag je bij aan het verhelpen van dit tekort. Hun verblijf valt vaak relatief eenvoudig te regelen. Internationale studenten hebben na hun afstuderen namelijk recht op een ‘zoekjaar’. Ze mogen hier een jaar lang werkervaring opdoen. Daarna is het eveneens vrij eenvoudig om de verblijfsstatus van kennismigrant te krijgen.’

Gezien de crisis op de arbeidsmarkt is de concurrentie groot. Hoe eerlijk is het dat buitenlandse studenten geholpen worden en Nederlandse niet?

‘Connect concentreert zich vooral op de techniek-sector, een sector met nog steeds een tekort aan hoogopgeleide personeel. Het gaat om de harde technische beroepen. Het project richt zich op studenten met een bètaprofiel. Als iemand bijvoorbeeld net een studie elektrotechniek heeft afgerond is het goed mogelijk om een match te maken met een bedrijf. Daarnaast bestaan er ook goede mogelijkheden voor internationale bedrijfskundigen.’

Wie maken er gebruik van en waarom?

‘Als je kijkt naar Europa zijn het vooral studenten

uit Zuid-Europa, Italië en Griekenland. Buiten Europa moet je denken aan jongeren uit Zuid-oost-Azië, India en Pakistan. Ze vinden Nederland een heel aantrekkelijk land om een toekomst op te bouwen.’

Hoe reageert het bedrijfsleven?

‘Verrassend. Met name internationale bedrijven zijn op zoek naar hoogopgeleide internationaal talent, maar ook Nederlandse bedrijven die de buitenlandse markt op willen. Dan is een perfecte match zo gemaakt. Kijk naar Konstantin (zie de pagina hiernaast, red.). Hij kent de weg en kan zich makkelijk bewegen op de Russische markt.’

Wanneer is het project geslaagd?

‘Wanneer wij negentig internationale afgestudeerden hebben gematcht met een functie in het bedrijfsleven. Op dit moment zitten we met 36 plaatsingen redelijk op schema. We merken dat, gezien de economische crisis, bedrijven terughoudend zijn bij het aantrekken van nieuwe medewerkers.’ |

Meer informatie:

www.utwente.nl/alumni/en/connect/

Rus Konstantin Korotkikh aan de slag bij Twentebelt dankzij steun van Connect 'Ik boor de Russische markt aan'

Een vriend wees de Rus Konstantin Korotkikh (25) begin dit jaar op het Connect-project dat buitenlandse UT- en Saxion-studenten na hun afstuderen helpt bij het vinden van een baan. 'Ik had inmiddels tweehonderd sollicitatiebrieven de deur uit gedaan en ongeveer vijf sollicitatiegesprekken achter de rug. Het schoot niet op.' Door het netwerk van Connect werkt Korotkikh sinds mei bij Twentebelt in Hengelo, een bedrijf gespecialiseerd in metalen transportbanden.

TEKST: SANDRA POOL | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK >

Hij is geboren in Siberië. 'Dicht bij China.' Lacht: 'En dan bedoel ik niet het Nederlandse begrip van dichtbij.' Zijn moeder was een vrouw die veel rondtrok. 'Als kind verhuisden we vaak, maar op een gegeven moment besloot mijn moeder weer terug te gaan naar de Oeral. Ze ontmoette er een Nederlandse man. We verhuisden wederom. Dit keer naar Moskou. Acht jaar geleden vertrokken ze naar Nederland, Enschede, waar mijn moeder met haar nieuwe liefde trouwde.'

Korotkikh bleef in Rusland voor zijn studie. Hij haalde een master in statistiek en overwoog een

tweede master te doen. 'Bij voorkeur een opleiding op financieel gebied.' Hij twijfelde tussen een studie in Noorwegen of Nederland, maar koos uiteindelijk voor de Universiteit Twente. 'Om dicht bij mijn familie te zijn. Ik had ze al lange tijd niet gezien.' Na zijn master business administration, waar hij de track financial management volgde, kwam hij via Project Connect terecht bij Twentebelt. 'Ik was op zoek naar een baan in Nederland. Alleen, op eigen kracht lukte het me niet iets te vinden.'

Dankzij de connecties van Connect ging hij aan de slag bij het Hengelose bedrijf. 'Twentebelt bestaat honderd jaar en heeft twee vestigingen.

Eén in Polen, waar met name de fabricage plaatsvindt, en een hoofdkantoor hier in Hengelo.' Het bedrijf ontwikkelt allerlei soorten metalen transportbanden en wil nu de markt op in Russisch sprekende landen. 'Hier is een mooie taak voor mij weggelegd. Ik vertaal momenteel de website naar het Russisch en ik doe de communicatie met Rusland. Wij hebben daar een distributeur zitten, maar lang niet iedereen in mijn moederland spreekt Engels. Je kunt je voorstellen dat communiceren moeilijk gaat. Ik kan hierbij helpen.' Daarnaast boort Korotkikh markten in andere, Russisch sprekende landen aan. 'Denk aan de voormalige landen van de Sovjet-Unie zoals Wit-Rusland. Hoe ik dat doe? Ik bel eerst met mensen die ik ken en probeer via via bij een distributeur te komen.' Interesse in de Twentse metalen transportbanden is er volgens hem zeker. 'Overal wordt gegeten en gedronken en zijn transportbanden nodig. Een specialisme van Twentebelt is de zogeheten Twenteflex, een nieuwe technologie op het gebied van spiraalbanden. Deze band loopt in een cirkel omhoog en is heel geschikt als je bijvoorbeeld brood laat afkoelen voor het verpakt wordt. Doordat de band als een soort wenteltrap omhoog loopt, bespaar je ruimte.' Korotkikh is van plan om dit najaar op klantenbezoek te gaan in Russisch sprekende landen en wil eveneens zijn vers aangeboorde markten bezoeken. Een thuiswedstrijd voor hem. Op de vraag of Enschede zijn nieuwe thuis is, antwoordt hij dat-ie er voor nu wil wonen. 'Maar het is zeker niet mijn laatste woonplaats.' |

Hoogleraar Miriam Vollenbroek streeft naar een proactief zorgsysteem

Met apps ouderen langer

Ouderen komen pas in aanraking met zorgverleners als ze fysiek of mentaal achteruitgaan. Te laat, vindt UT-hoogleraar Miriam Vollenbroek-Hutten. Ze wil toe naar een proactief gezondheidszorgsysteem waarbij 65+'ers worden gescreend en gemonitord zodat ze langer gezond kunnen blijven. Van de Europese Commissie kreeg ze 2,5 miljoen euro subsidie om zo'n systeem de komende drie jaar te ontwikkelen en met 300 ouderen te testen.

TEKST: PAUL DE KUYPER | FOTO: ARJAN REEF >

Als je (langere tijd) ziek bent of last krijgt van spieren en gewrichten, ga je naar de huisarts die je in de meeste gevallen verder helpt. Dat geldt ook voor kwetsbare groepen, zoals ouderen. En dat is op zijn minst een beetje vreemd, vindt Miriam Vollenbroek, deeltijdhoogleraar technology supported cognitive training aan de UT en daarnaast werkzaam bij Roessingh Research and Development (RRD), een onderzoeksinstituut verbonden aan revalidatiecentrum Roessingh. 'Ons huidige zorgsysteem is zo ingericht dat er pas actie wordt ondernomen als je ziek bent. Volgens mij moeten we de zorg proactiever organiseren en ons al richten op de nog gezonde oudere', meent Vollenbroek. 'Met screening en monitoring

kun je mensen met een hoger risico op verval in functioneren vroegtijdig opsporen.' Dit idee sluit nauw aan bij de ambitie van de Europese Commissie. Brussel wil dat ouderen actief en gezond ouder worden. Vollenbroek: 'Zodat ze dus langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en de zorgkosten omlaag gaan.' Van de Europese Commissie kreeg Vollenbroek onlangs een miljoenensubsidie voor het project Personalized ICT Supported Services for Independent Living and Active Aging (PERSSILAA). De UT is trekker van het onderzoek waarin ook universiteiten en onderzoeksinstituten uit onder andere Italië, Spanje, Portugal en Ierland participeren. In Twente doet RRD mee en de gemeente Enschede fungeert als testregio. Vollenbroek kan een miljoen euro in Twente besteden.

PERSSILAA wil innovatieve zorgconcepten ontwikkelen en testen. De onderzoekers gaan de komende drie jaar zowat 300 ouderen volgen, allemaal 65+'ers die nog zelfstandig thuis leven, 150 in Enschede en nog eens 150 in Zuid-Italië. De gezondheid van deze proefpersonen wordt regelmatig gescreend en gemonitord. Er wordt gekeken naar fysieke fitheid, de cognitieve vermogens en het voedingspatroon. Voor alle drie die aandachtsgebieden wil Vollenbroek trainingstools ontwikkelen die ouderen zo veel mogelijk zelfstandig in hun dagelijkse omgeving kunnen gebruiken. Ze denkt daarbij aan apps en interactieve webtoepassingen die voedingsadviezen geven, sensoren die de hoeveelheid beweging meten en gepersonaliseerde oefenprogramma's geven, en aan geheugentaken om het brein te trainen. Een UT-promovendus gaat onderzoeken hoe je in die toepassingen ter motivatie een spelelement kunt aanbrengen.

On-bodysensoren

'Ons zelflerende en slimme zorgsysteem begint met een algemene screening', vertelt Vollenbroek. 'Die testen leveren gegevens op die door een multidisciplinair team van deskundigen worden beoordeeld. Denk aan huisartsen, fysiotherapeuten, diëtisten, psychologen, maar later door het systeem zelf. Op grond van de uitkomsten krijgen gezonde ouderen programma's op maat om fit te blijven. Zwakkere ouderen ontvangen trainingsoefeningen voor spieren en gewrichten die kwetsbaar zijn. Bijvoorbeeld om het risico op vallen te verminderen'

Om de fysieke fitheid te meten bestaan veel standaardinstrumenten zoals de Timed-Get-Up-And-Go-Test (waarbij je uit een stoel moet opstaan) en de 6-minutenwandeltest. 'Deze tests geven inzicht in de capaciteit van een persoon, maar niet in wat iemand dagelijks doet. De kunst is te voorkomen dat 65+'ers te weinig bewegen. Lange perioden van inactiviteit vormen een risicofactor voor het ontwikkelen van allerlei ziekten. Je kunt fysiek functioneren trainen met on-bodysensoren en een app. Als iemand lang niet actief is krijgt-ie een signaal dat ie in beweging moet komen', legt de hoogleraar uit.

Memory

Wat je kunt doen voor de fysieke gezondheid kan ook voor iemands cognitieve vermogen. Er bestaan instrumenten om cognitief functioneren te meten, maar Vollenbroek noemt het vooral spannend om een tool te ontwikkelen waarmee je cognitief verval kunt detecteren. Hierover is veel minder bekend.

Om het cognitief functioneren te trainen denkt de hoogleraar niet alleen aan geheugentrainers zoals sudoku's, woordzoekers en memoryspelletjes, maar ook aan (ingewikkelde) planningstaken. 'We willen die breintraining vormgeven in alledaagse dingen die ouderen leuk vinden en die in verschillende mate aanspraak maken op het cognitieve functioneren. Organiseer bijvoorbeeld een kaartclubje, of plan eens de activiteiten voor een verjaardagsfeest. Hiermee train je onder andere je probleemoplossend vermogen en daarmee kun je je brein fit houden.'

200ste Europese subsidie

Het PERSSILAA-project van Miriam Vollenbroek is de 200ste subsidie die de UT heeft weten binnen te slepen uit KP7, het grote meerjarige onderzoeksprogramma van de Europese Commissie. Dit Zevende Kaderprogramma loopt nog tot eind 2013. Tot nu heeft de UT meer dan 130 miljoen euro binnengesleept uit Brussel. Van alle UT-aanvragen is 22 procent gehonoreerd. Dat is net zo hoog als het Nederlands gemiddelde en beduidend hoger dan het Europese succespercentage van 16 procent. In 2014 start Horizon 2020, het Europese financieeringsprogramma voor onderzoek en innovatie dat KP7 opvolgt. In deze Brusselse pot zit 80 miljard euro

gezond houden

Sinaasappel

De derde onderzoekspoot van PERSSILAA kijkt naar het voedingspatroon van ouderen. 'We willen ze helpen om voedzame maaltijden tot zich te nemen. Vooral de samenstelling is daarbij belangrijk. Zitten er voldoende micronutriënten zoals mineralen en vitamines in?'

De universiteit van Lissabon richt zich in het project op de voedingscomponent. 'Hoe we dit moeten monitoren, weten we nog niet precies. Er bestaan veel apps, maar die vragen veel inspanning want je moet precies invullen wat je gegeten hebt. We denken aan een zelflerend systeem dat klassieke patronen van mensen leert herkennen. Als je een week lang meet, weet je wat iemand doorgaans op een dag binnenkrijgt. Mijn buurvrouw eet bijvoorbeeld altijd om tien uur een sinaasappel. Als ik haar om half elf nog niet de schillen heb zien wegbrengen naar de biobak, zou ik me bij wijze van spreken al zorgen kunnen maken. Een app kan dat ook constateren. Als je niet invoert dat je een sinaasappel hebt genomen, dan geeft de app op een gegeven moment een signaal

dat je de hele ochtend nog niets hebt gegeten.'

Proactieve zorgconcepten

Een grote uitdaging van PERSSILAA is volgens Vollenbroek de ontwikkeling van de ICT-infrastructuur. Die is nodig om alle toepassingen met elkaar te laten communiceren en om de grote hoeveelheid data te verwerken tot zinvolle trainingsprogramma's. Een andere uitdaging is de ontwikkelde tools te voorzien van een gaming-element. Het moet voor de oudere ook leuk zijn om de apps te gebruiken. 'Ga je een blokje om, dan word je beloond. Dat kan met punten die je online deelt zodat je buurvrouw of je dochter in New York ze ook ziet. We willen onderzoeken wat ouderen het meest motiveert. Misschien willen ze geen punten, maar liever een puzzelstukje van een oude foto waarmee ze herinneringen aan vroeger kunnen ophalen. Een aio aan de UT gaat deze motivatiestrategieën en game-elementen onderzoeken.' Het toegekende onderzoeksgeld is toereikend voor de komende drie jaar. In die periode moeten toepassingen zijn ontwikkeld plus de bijbehoren-

de infrastructuur. 'Drie jaar is ambitieus', erkent de hoogleraar. 'Maar we beginnen niet bij nul. We gebruiken onze kennis uit de revalidatiepraktijk. Ik wil niet zeggen dat we over drie jaar het hele systeem draaiende hebben, maar ik weet zeker dat we veel succesvolle toepassingen hebben kunnen ontwikkelen.'

Zuid-Italië en Enschede zijn de eerste proefregio's voor het onderzoek. Vollenbroek hoopt dat als het systeem in Enschede succesvol blijkt, deze zorgbenadering in andere regio's navolging vindt. Dat vraagt behalve van de onderzoeker, ook nogal wat van de zorg zelf. 'In ons project ligt een sterke focus op de sociale component. Ik hoop dat dit onderzoek leidt tot een overgang van ons huidige reactieve zorgsysteem naar een proactieve gezondheidszorg. Dat vergt een nieuwe vorm van samenwerking tussen bijvoorbeeld gemeenten, zorgverleners en verzekeraars. Ik vind dat een uitdaging. Vijf jaar is misschien te vooruitstrevend, maar ik hoop dat over tien jaar standaard veel ouderen op deze nieuwe manieren gescreend en gemonitord worden.'

nieuws T.H.T.

WAAROM?

WARFEL NAAST T.A.P.C.

DEELTILBOERTREY

Een Nieuwsteun voor de T.H.T.

NIEUWS in en om

MOED LUTTEN OP 1114

SACI BEZAMT 20.000 WFT

CHINA: LUSTEN OP 1114

NEXT WEEK: tal van evenementen

NIEUWS in en om

eindredacteur b.s.j. groenman

collecte op campus

McKinsey en het tertiaire onderwijs

NEXT WEEK: tal van evenementen

tht nieuws

'Rijksbalder redelijke prijs voor warme studenterechtigd.'

WAARDE VAN GEBRUGEN MET DOEL: N.B. HOG. MET T. T. T. T. T.

tht nieuws 37

Raad hekelt optreden CvB

INP en EL halen nieuw Esprit-project binnen

Miljoen voor later realistische bezuinigingen

tht nieuws 26

Niet meer bezuinigen

Raad wil meer stem in VSNU-kapittel

Erkendbrede

Graduate School van start

universiteitsblad twente

Groter marktaandeel, meer derdegeldstroom

Meisjeshuisvesting logergebouw

Kritiek informatika-expert op instituut

universiteitsblad twente

UT wil met HBO meer samenwerken

Uitvoering met Dinkes

Uitvoering met Dinkes

universiteitsblad twente

SRD- kritiek op examenreglement

Kritiek universiteiten op bemoeizucht overheid

Lijste en onderschrijft voor rector

UT NIEUWS

Twee extra edities

Race loopt perfect

Logers aanspreekbaar gemaakt

Logers weer online

UT NIEUWS

TU's vragen 30 miljoen extra

Onderzoek: beter gehoorapparaat

CIV speelt voor streekklas

universiteitsblad twente

SRD- kritiek op examenreglement

Kritiek universiteiten op bemoeizucht overheid

Lijste en onderschrijft voor rector

Vijftig jaar . . .

Een oranje A4'tje met aan beide zijden tekst en aan de voorkant de kop 'Nieuws in en om T.H.T.'. Daarmee begon het vijftig jaar gelden. Dit stencil uit 1963 is de eerste uitgave van wat inmiddels is uitgegroeid tot het magazine dat voor je ligt. Daarnaast hebben we tegenwoordig uiteraard onze actuele website en zijn we actief op social media.

Een greep uit de covers van de afgelopen halve eeuw laat zien hoe UT Nieuws is veranderd: het gebruik van foto's, de komst van kleur in de krant en uiteindelijk de overgang van een weekkrant naar een maandelijks magazine. Tussendoor hebben we ook nog een paar keer een nieuwe naam aangenomen. Nieuws in en om T.H.T. werd THT Nieuws dat later plaatsmaakte voor Universiteitsblad Twente en uiteindelijk het huidige UT Nieuws.

In die halve eeuw hebben heel wat verslaggevers, fotografen en andere medewerkers voor UT Nieuws gewerkt. Ruim 120 oud-collega's hebben we uitgenodigd voor onze reünie op 5 oktober op de campus. Met hen vieren we onze vijftigste verjaardag en drinken we alvast een borrel op weg naar de honderd.

Foto's covers: Arjan Reef

Medezeggenschap

Ruim een jaar geleden schreef mijn voorganger Beer een column ("Als je niets meer te zeggen hebt") over de medezeggenschap op de UT. Hij laakte daarin het gebrek aan macht dat de medezeggenschap in het hoger onderwijs tegenwoordig kan uitoefenen en riep studenten op weer de barricades op te gaan. Het voorbeeld was destijds onderwijskunde: de UR kon, doordat de uitvoering al begonnen was, de afschaffing in feite niet meer tegenhouden. De gang van zaken resulteerde in een motie van treurnis die door een meerderheid ondersteund werd.

In de vergadering van 19 juni gebeurde dat weer: met de Raad van Advies aanwezig op de vergadering nam de universiteitsraad wederom een motie van treurnis aan. Zo'n motie heeft geen juridische werking maar toont aan dat de UR ontevreden is over de gang van zaken. Deze keer vroegen we ons als studentenfractie af hoe het kon dat de rector tijdens een vergadering aangaf nog niet te weten wat de plannen met de fusie MB/GW waren, maar de nieuwe decaan van de faculteiten dat wel kon vertellen in het UT Nieuws van een paar dagen later.

Het is jammer dat zoiets moet gebeuren en dat het feit niet op zich staat: we hadden rondom die periode meer vraagstukken waarbij we vonden dat de discussie niet open gevoerd werd. De Universiteitsraad en met haar de faculteitsraden, opleidingscommissies en andere medezeggenschapsorganen bestaan over het algemeen uit mensen die graag constructief meedenken over de oplossing van een probleem dat geconstateerd wordt.

Daarbij hoeft het helemaal niet zo te zijn dat ze de vrijheid om te besturen wegnemen bij het CvB, dat ze macht naar zich toetrekken en daarvoor moeten vechten. Wel kunnen ze de kritische opmerkingen die het CvB anders toch wel van de werkvloer hoort al plaatsen voordat plannen al volledig zijn uitgewerkt. Daarnaast zien die achttien extra paar ogen met ervaringen uit alle hoeken en gaten van de universiteit dingen die het college in alle drukte gemist kan hebben.

Het kan anders. Zoals ieder jaar zit er sinds begin september een nieuwe Universiteitsraad (aan de studentenkant dan). Dit jaar is toch bijzonder: ook het college heeft een nieuwe aanwinst. Ik hoop van harte dat met zoveel wisseling van de wacht er ook met een frisse blik tegen de medezeggenschap aan kan worden gekeken. Dan hoeven studenten niet de barricades op maar kan het college er vanaf stappen.

Marc Hulsebosch is student Business Information Technology en heeft in de eerste helft van 2013 in de Universiteitsraad gezeten.

Reageren? www.utnieuws.nl

Ontwikkelingen in media en journalistiek in de afgelopen

Who wants yesterday's

Het UT Nieuws bestaat 50 jaar! Hoe feestelijk ook, helemaal waar is dit niet. Want ooit begonnen als Technische Hogeschool Twente, heette de papieren krant die jarenlang in omloop is geweest THT Nieuws. Het is gebruikelijk om bij een jubileum eens stil te staan bij het verleden en ook een blik op de toekomst te werpen. Wat is er in die 50 jaar allemaal veranderd in de media en journalistiek en kunnen we een antwoord geven op de vraag waar het met de universiteitsbladen zoals het UT Nieuws naar toe gaat?

DOOR ARD HEUVELMAN | FOTO: ARJAN REEF

Bijna vijftig jaar geleden, in 1967, het jaar dat in Nederland kleurentelevisie en tv reclame werden ingevoerd hoewel we nog maar over twee publieke netten beschikten, zong Mick Jagger Who wants yesterday's papers? Dit lijkt nu een retorische vraag, maar de krant bleef daarna nog jarenlang dezelfde meneer die hij al decennia geweest was. In eerste instantie vonden de veranderingen plaats in de audiovisuele media. Er kwam kabel (1974), een derde publiek tv net (1987), en commerciële radio en tv. Vanaf 1990 zagen we de eerst gestage, en pas sinds 2000 spectaculaire groei van internet en de mobiele telefonie en vervolgens andere mobiele communicatiemiddelen.

Als het gaat om veranderingen in de wereld van de media in de afgelopen 50 jaar wordt meestal uitsluitend verwezen naar de technologische ontwikkelingen. Daardoor wordt een aantal andere, maar minstens zo belangrijke zaken uit het oog verloren.

Mediagebruik

Zo is het totale mediagebruik de afgelopen jaren enorm toegenomen. Hoewel de meetmethoden van de onderzoeken op dit terrein nogal uiteenlopen, kunnen we met enige zekerheid vaststellen dat de gemiddelde Nederlander zeker vijf uur per dag aan het gebruik van media besteedt. Dat komt niet alleen maar door de toegenomen mogelijkheden van internet en mobiel. Er is namelijk ook nog nooit zoveel tv gekeken als in de afgelopen jaren (meer dan drie uur per dag!). We worden tegenwoordig overspoeld met informatie, vooral ook omdat in toenemende mate meerdere media tegelijkertijd gebruikt worden. Alle media zijn tegenwoordig onderling verweven in een hevige concurrentieslag om de aandacht van de

gebruikers. In deze strijd tekenen de verliezers zich af: alle media die van gedrukt papier gebruik maken. Zowel kranten, tijdschriften als boeken. Er wordt steeds minder van papier gelezen. Zelfs bij de gratis kranten dalen de oplages. Andere belangrijke veranderingen betreffen de sterk gewijzigde voorkeuren van het publiek voor

50 jaar

papers?

bepaalde media-inhoud. In grote lijnen komt dat neer op het volgende. Er is, ten opzichte van vroeger, een sterke voorkeur voor het beeld. Zien is geloven, betrokken raken, meeleven. Geen beeld, geen nieuws. Sterker nog, sommige gebeurtenissen worden tegenwoordig nieuws omdat er beelden van zijn, terwijl dat vroeger dus nooit het geval zou zijn geweest. Bijvoorbeeld van een ramp bij een vliegshow ergens in Australië. Tevens is er tegenwoordig in vergelijking met vroeger een grote belangstelling voor human interest en emoties. Niet alleen is emotie tv daarvan een voorbeeld, maar ook in de "serieuze" pers worden deze onderwerpen niet meer geschuwd. Voorts is er in toenemende mate voorkeur voor steeds kortere informatiefragmenten. Oneliners die een standpunt weergeven. Twitter is daar goed voorbeeld van. Maar voor de lezers, luisteraars en

kijkers van vroeger zou als het meest schokkende van hedendaagse media worden ervaren wat ik wil samenvatten onder de noemer: privé wordt publiek. Allerlei intimiteiten van wie dan ook worden breed uitgemeten in de media. Dit was 50 jaar geleden ondenkbaar. Allemaal ontwikkelingen waar de media, ook de journalistieke, op inspelen.

De journalist

Welke plaats en taak neemt de journalistiek op dit speelveld in? Nog niet zo lang geleden was een journalist in dienst van een nieuwsmedium (krant, blad of omroep). Iemand die beschikte over een uitstekende schrijfvaardigheid en taalbeheersing en die verschillende genres, zoals het interview of de verslaggeving of nieuwsanalyse, in de vingers had. Meestal mensen die een beroepsopleiding in het vak hadden gevolgd, maar dit niet noodzakelijkerwijs. Ook zij die zich al doende het beroep hadden meester gemaakt. Journalist is geen beschermde titel, iedereen kan zich journalist noemen. En dankzij de zegeningen van Web 2.0 kan iedereen tegenwoordig publiceren naar een potentieel massaal publiek. Maar bovenal ging - en gaat het nog steeds - om mensen met een journalistieke houding. Dit betekent een onafhankelijke en kritische instelling ten opzichte

van nieuwsbronnen, of die bronnen nu straatventers zijn, of politici of academiebestuurders. En, bij meningsverschillen, hoor- en wederhoor toepassen. Die kennis en die instelling zorgen voor objectief en kwalitatief goed nieuws. Daar is iedereen het tot op heden wel over eens. Maar door het enorm toegenomen aantal publicatiemogelijkheden op internet zijn er ook steeds meer concurrenten van de journalist bijgekomen als het om informatievoorziening gaat. Zo zijn er meer nieuws- en opinieplatforms verschenen, waarvan de kwaliteit en betrouwbaarheid op z'n minst onbekend is, maar vaak genoeg gewoonweg afwezig, zoals ons de praktijk leert. Er zijn ook meer spelers op het veld gekomen die met hun informatie uitsluitend de belangen van een bepaalde organisatie behartigen, waarbij de objectiviteit en zelfs de waarheid van die informatie in het gedrang kunnen komen. Denk hierbij aan de talloze voorlichters en pr mensen. De gebruiker (lezer of kijker) komt in situaties waarin hij of zij niet meer precies weet wat de hele waarheid is.

Waakhond

Tot dusverre waren kwaliteit en betrouwbaarheid van journalistieke producten verbonden aan de herkenbaarheid van de titel of het merk van de krant of de omroep. Dit is dan ook precies wat de journalistiek rest in deze multimediawereld: de zorg voor kwaliteit en objectiviteit. De gebruiker mag niet in dit beeld teleurgesteld worden, want imago komt de voet, maar gaat te paard. De universiteitsbladen worden ook op deze criteria afgerekend. Een recent Leids onderzoek verdeelt de bladen in waakhonden, keffertjes en schoothonden. Let wel, het ging hier niet om onderzoek door een bioloog maar vanuit journalistiek en nieuwe media. Keffertjes en schoothonden laten hun oortjes een beetje, respectievelijk heel erg naar de bestuurders van de instelling hangen. Het UT Nieuws is op de goede weg want waakhond. Op de papieren krant van gisteren zit vrijwel niemand meer te wachten, het dagelijks nieuws kan online gevolgd worden en sneller worden geactualiseerd. Voor de human interest is het maandelijkse magazine zeer geschikt. Op naar de volgende 50 jaar!

Ard Hewelman is universitair Hoofddocent van de faculteit Gedragwetenschappen van de Universiteit Twente en verbonden aan de vakgroep Media, Communicatie & Organisatie. Op 1 oktober heeft hij afscheid genomen, omdat hij met prepensioen gaat. Hewelman was jarenlang lid van de redactieraad van UT Nieuws.

Oud-hoofdredacteur Groenman over hoogte- en dieptepunten op de campus

Die brand was een drama

Mijn oud-collega's vroegen me om in kort bestek wat hoogte- en dieptepunten van de krant op te lepelen, vanwege het 50-jarig bestaan van UT Nieuws. Er schieten me een paar spontaan te binnen. Zoals de affaire-IJzerman en de Grote Brand.

TEKST: BERT GROENMAN | FOTO: ARCHIEF >

De omschakeling van weekblad naar maandblad in 2011 was voor iedereen natuurlijk best even wennen. Dat is niet erg. Niemand weet over een paar jaar nog dat er ooit een weekblad UT-Nieuws heeft bestaan. Dit ter geruststelling. Voor vroegere generaties was het ook even slikken toen UT-Nieuws van het vertrouwde A-4 formaat (vanaf 1963) overschakelde op tabloid en een professionele look kreeg. Dat was in 1980. Gedrukt op 49 grams krantenpapier. En buiten de deur. Dit mede om uit te sluiten dat de baas van de huisdrukkerij (die bestond toen nog) nogmaals zou weigeren UT-Nieuws te drukken. Dat was al een keer gebeurd toen de brave man alarm sloeg vanwege een advertentie met daarin een dame-in-bikini. Schande. Het was eind jaren zeventig en er bestond nog geen redactiestatuut. In de rel trok de huisdrukkerij na veel gekrakeel aan het kortste eind, maar het was toch even schrikken. Dat statuut, waarin de publikatievrijheid van het blad werd verankerd, kwam er in 1979. Belangrijk.

Kwestie IJzerman

Het is medio 1997. UT-Nieuws opende die week zijn voorpagina met het nieuws dat politiekorpschef Peter IJzerman op het punt stond benoemd te worden als voorzitter van het college van bestuur. Met binnenin een interview. Een scoop van jewelste. De krant was gedrukt, maar het CvB verbood op het laatste moment de verspreiding, op last van onderwijsminister Ritzen, die niet instemde met een politiemans als UT-baas. Dit ondanks een unaniem, positief advies van de benoemingsadviescommissie. De naam van de beoogde UT-baas was me ingefluisterd door rector magnificus Frans van Vught himself die er van overtuigd was dat de benoeming een formaliteit was (dat was in die tijd ook zo). Het CvB volgde gedwee de order van Ritzen (toch al niet de meest geliefde minister) en riep me ter verantwoording in de bestuursvleugel. Getergd noemde ik de ondoordachte CvB-actie een flagrante schending van het redactiestatuut en persvrijheid. Daarbij, het nieuws was toch al via de UT-lichtkrant, die wij destijds aanstuurden, uitgelekt. Ik waarschuwde de heren bestuurders voor een enorme lande-

lijke rel. Dat werkte. De oplage werd alsnog vrijgegeven. Pikant detail: na de affaire-IJzerman weigerde CvB-lid Frits Schutte een jaar lang met me te praten.

Brand

Een groot drama was de Grote Brand die een groot deel van het gebouw TW/RC, nu Cubicus geheten, in de as legde. In november is dat elf jaar geleden. De (door een medewerker aangestoken) brand zorgde weken voor een totale ontwrichting van de UT. Het hele netwerk lag dagenlang plat, de centrale computers waren door het vuur aangetast. De ontredding bij iedereen was enorm. Wij slaagden er als krant in om, met behulp van floppies uit het jaar nul, een noodeditie te maken. Daar was iedereen blij mee. Maar toen een week na de brand de bewoners afscheid mochten nemen van hun gebouw werd het UT-Nieuws botweg geweigerd. Dat was een tegenvaller. Ook het maken van foto's van de uitgebrande werkvertrekken had het CvB ons streng en zonder opgaaf van reden verboden. We zagen daar het nut niet van in en slaagden er daags erna in om, met behulp van de gebouwbeheerder, toch tientallen close-ups van de geblakerde puinhopen te maken en te publiceren. De waardering daarvoor bij onze lezers was bijzonder groot. En zo gebeurde er altijd wel wat, ook inhoudelijk. Medio jaren tachtig startten we met de rubriek Werkplek & Carriere, met daarin alumni die vertelden over hun baan. Dat leverde een bonte stroom boeiende reportages op, ter lering en vermaak van de nog studerende generaties. Het fenomeen alumni heeft sinds die tijd in de krant altijd een belangrijke rol gespeeld.

Wat ik mijn oud-collega's bij het vijftigjarig bestaan van UT-nieuws toewens is -naast het maandblad- veel mooie nieuwtjes, in welke toekomstige verschijningsvorm dan ook. Ter meerdere glorie van de UT.

De auteur was van 1970 tot 1979 eindredacteur en vanaf 1979 tot februari 2011 hoofdredacteur van het UT-nieuws. |

In de praktijk: loskomen van je ouders

In de Praktijk behandelt elke maand een probleem van studenten, beschreven door een studentenpsycholoog van de Rode Balie. De casus is gebaseerd op échte problematiek en échte studenten, maar gaat nooit over één specifiek geval. Daarom is alle persoonlijke informatie gefingeerd.

Casus: loskomen van je ouders

Thijs (20) is tweedejaars student werktuigbouwkunde als hij bij studentenpsycholoog Alina Ploszaj aanklopt voor hulp. Het loopt niet lekker met zijn studie, maar thuis blijkt al snel ook het een en ander aan de hand. Thijs gaat namelijk elk weekend nog naar zijn ouders, die in een dorp op de Veluwe wonen. Hij doet dat omdat-ie nog

graag voetbalt met zijn maatjes op de zaterdag. Maar zijn ouders verwachten dan ook het een en ander van hem. Pa heeft een eigen bedrijf en daar draait Thijs de nodige uurtjes mee. Moeder is niet zo'n sterke vrouw, een aantal jaar geleden is ze zelfs even opgenomen geweest in een psychiatrische kliniek. Maar wat ze had, daar weet Thijs het fijne niet van. Het zijn namelijk niet zulke praters bij hem thuis. En ondertussen ruziën zijn puberende zusje en broertje ook heel wat af. Niet zo gezellig dus, die weekenden. Maar Thijs is de oudste en voelt zich wel verantwoordelijk. Dus als hij in de weekenden thuis is, doet hij allerlei huishoudelijke klussen en helpt zijn vader ook zoveel mogelijk, want het bedrijf heeft het niet gemakkelijk in tijden van crisis. Eenmaal weer

in Enschede denkt hij veel na over de ruzies en alle dingen die er van hem worden verwacht. Thijs voelt zich ook schuldig, hij wil graag naar huis om te voetballen maar ziet ook als een berg op tegen al dat andere gedoe. En omdat hij daar veel over nadenkt, wordt het steeds lastiger om zich te focussen op zijn studie. Er met je vrienden over praten? Nee hoor, vuile was hang je toch niet buiten!

“**Thijs voelt zich verantwoordelijk voor iedereen**”

Wat zegt psycholoog Alina Ploszaj?

‘Thijs voelt zich heel verantwoordelijk voor iedereen en dat is op zich geen slechte eigenschap. Alleen is Thijs zich als oudste van drie kinderen verantwoordelijk gaan voelen, ook voor zaken waarvoor hij dat helemaal niet moet doen. Hij gaat eigenlijk de rol van zijn ouders deels overnemen: parentificatie noemen we dat. In de eerste fase van de gesprekken die ik met Thijs had, bleef hij vooral volharden dat alle dingen die hij thuis deed ‘er nou eenmaal bij horen’. In de tweede fase heb ik hem een spiegel voorgehouden: wat

doet dit met jou? En wat zou je anders willen? Daar kwam al snel uit dat Thijs nog steeds graag naar huis wil, maar dan wel om te voetballen en niet om zoveel voor zijn ouders te moeten doen. Samen met Thijs heb ik gesproken over hoe hij het gesprek over zijn taken met zijn ouders aan kan pakken. Hij vond het heel spannend om zijn standpunt met zijn ouders te bespreken, maar het is hem wel gelukt. Zijn ouders hebben erkend dat hij teveel verantwoordelijkheid draagt. Ze hebben nu afspraken gemaakt en het aantal uren dat

hij in zijn vaders bedrijf werkt afgebakend. Zijn moeder helpt hij nog wel, maar minder. Ondertussen denkt Thijs na om toch in Enschede te gaan voetballen, daardoor kan hij los komen van de wekelijkse ‘verplichting’ om naar huis te gaan.’ ‘Ik heb met Thijs acht gesprekken gehad. Thijs heeft aangegeven dat dit voldoende was, en dat als het nodig is in de toekomst hij terug komt. Mocht blijken dat hij langer durende behandeling nodig heeft, dan help ik hem met doorverwijzing, bijvoorbeeld voor psychotherapie.

De drie Nederlandse deelnemers aan de World Solar Challenge

3000 km dwars door de

In Darwin begint zondag 6 oktober de World Solar Challenge, een tweejaarlijkse race van ruim drieduizend kilometer dwars door de Australische woestijn naar finishplaats Adelaide. Naast Twente doen nog twee Nederlandse teams mee: viervoudig

TEKST: PAUL DE KUYPER >

Enschede – The RED Engine

Naam zonnwagen: The RED Engine

Raceklasse: Challenger, de Formule 1 voor zonneauto's

Afmetingen auto: 4.50 x 1.70 x 1.20 meter

Belangrijkste bouw materiaal: Carbon van TenCate Automotive Composites

Zonnecellen: 6 m² silicium

Gewicht: 139 kilo

Topsnelheid: 145 km/h

Accuprestatie: op een volle accu kan ca. een halve dag worden gereden met een snelheid van 90 km/h.

Zitplaatsen: 1

Volgen: www.solarteam.nl

Foto: Gijs van Ouwerkerk

Foto: Jorrit Lousberg

Delft – Nuna7

Naam zonnwagen: Nuna7

Raceklasse: Challenger, de Formule 1 voor zonneauto's

Afmetingen auto: 4.50 x 1.80 x 1.12 meter

Belangrijkste bouw materiaal: Textreme koolstofvezel met DSM-harsen

Australische woestijn

winnaar Delft (laatste zege in 2007) en debutant Eindhoven. In deze drie zonnewagens gaan zij de strijd aan, met elkaar en met de concurrentie uit het buitenland. Wat zijn hun specificaties?

Zonnecellen: 5.8 m² kristallijn silicium

Gewicht: 150 kilo

Topsnelheid: 185 km/h

Accuprestatie: op een volle accu kan 4,5 uur worden gereden met een snelheid van 90 km/h.

Zitplaatsen: 1

Volgen: www.nuonsolarteam.nl

Eindhoven - Stella

Naam zonnewagen: Stella

Raceklasse: Cruiser, een nieuwe klasse waarin de auto's niet alleen worden beoordeeld op snelheid, maar ook op het aantal vervoerde personen, gebruiksgemak en de externe energiebehoefte.

Afmetingen auto: 4.50 x 1.63 x 1.15 meter

Belangrijkste bouw materiaal: Carbon en aluminium

Zonnecellen: 5.8 m² monochristelijn silicium

Gewicht: 380 kilo

Topsnelheid: 120 km/h

Accuprestatie: 430 kilometer bij normaal gebruik, op een zonnige dag 700 kilometer.

Zitplaatsen: 4

Volgen: www.solarteameindhoven.nl

Foto: Bart van Overbeeke

'Kinderen zijn zo heerlijk onvoorspelbaar'

TEKST: PAUL DE KUYPER | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK >

Zwemlessen. 'Sinds juni ben ik in dienst van de UT om de nieuwe UT Zwemschool te helpen opzetten. Ik geef niet alleen zwemlessen, ik doe ook de organisatie eromheen. Ik deel de groepen in en nieuwe klanten kunnen mij bellen. Eerst regelde ik ook de betalingen, maar die zijn nu in handen van het secretariaat van het sportcentrum.

Ik heb zes groepen voor diploma A, twee voor B en C, één groep voor driejarigen en er is ook net een groep begonnen met acht buitenlandse studenten die nooit hebben leren zwemmen. Daarnaast houd ik toezicht en geef ik zwangerschapswemmen en aquajoggen.

De zwemles voor kinderen vind ik het leukst. Die kindjes zijn zo heerlijk onvoorspelbaar. Moeten ze bijvoorbeeld allemaal op hun rug zwemmen, roept een kindje: 'Kijk juf', en hij gaat doodleuk onder water zwemmen. Dan denk ik: waar ben jij mee bezig? Zo verrassend, zo leuk.

Kinderen kunnen op hun vierde al beginnen, maar wij hebben ook een groep voor driejarigen. Die zwemmen niet, maar die maak ik watervrij. Ik leer ze onder water te kijken, in het water te springen en te drijven. Afgelopen woensdag ben ik met een jongetje op een grote mat gaan zitten. Die durfde niet in het water te springen. Via de mat ging hij er uiteindelijk toch in, en later ook via het trapje. Ik daag de kinderen uit zodat ze steeds een stapje verder durven.'

Schoolslag. 'Ik heb de hele discussie gevolgd of je kinderen beter schoolslag of borstcrawl kunt aanleren in de zwemles. Ze leren nu beide slagen. Ik snap wel wat mensen over de borstcrawl zeggen. Die slag is inderdaad makkelijker te leren. Mijn kindjes beginnen daar ook vaak mee. Wat je voor ogen moet houden is dat je een diploma krijgt als je zwemveilig bent, zo noemen wij dat. Zelf kan ik borstcrawl misschien twee of drie banen volhouden, terwijl ik de schoolslag twintig, veertig, misschien wel zestig baantjes volhoud. Stel, een kind van vijf valt van een boot en moet honderd meter zwemmen om bij de kant te komen. Houdt dat kind het dan vol als hij borstcrawl zwemt? Ik zie dat niet gebeuren.

De schoolslag is een veel veiligere slag, maar moeilijker aan te leren. Kinderen vinden het lastig om de bewegingen van armen en benen samen te voegen. Ik laat kinderen eerst enkelvoudige rugslag zwemmen. Dan hoeven ze nog niets met hun armen te doen. Hebben ze dat helemaal onder controle, dan gaan we naar de buik. Kinderen vinden het dan makkelijker armen en benen te combineren omdat de beenslag al geautomatiseerd is.'

Gymnastiek. 'Behalve zwemlessen, geef ik ook gymnastiek. Op een basisschool in Denekamp. Dat is heel anders lesgeven dan in het zwembad. Kinderen bepalen meer hun eigen ontwikkeling. Dat betekent dat je minder vaak streng hoeft te zijn. Elk kind leert anders, maar bij zwemmen moet iedereen wel naar hetzelfde punt: het zwemdiploma.

Bepaalde trucjes, zoals door een gat zwemmen, moeten ze nou eenmaal kunnen. Als een kind iets niet durft, probeer je hem op verschillende manieren te helpen en uit te dagen, maar soms komt er een moment dat je streng moet zijn. Als bij gymnastiek iemand niet aan de rekstok durft te zwaaien, probeer je hem of haar wel zo ver mogelijk te krijgen, maar als dat niet verder is dan alleen aan de stok hangen, dan is dat ook al heel mooi. Zo'n kind heeft toch iets overwonnen. Je gaat hem niet nog verder dwingen. Bij zwemles moet dat soms om een diploma te kunnen halen.'

Voetbal. 'Eigenlijk ben ik de hele week met sport bezig. Ik begin maandagochtend met een recreatief potje tennis. Daarna beginnen de gym- en zwemlessen. Zelf speel ik drie keer in de week fanatiek voetbal, ook in competitieverband. Teamsporten vind ik ontzettend gaaf en het is lekker om tegen een bal te rossen. Ik speel in dames 1 van RSC in Rossum, op het allerlaagste niveau, maar wel heel fanatiek. Als je zonder goede reden niet op training komt, zit je op de bank. Hetzelfde geldt als je te laat bent. Ik vind het mooi om te zien hoe iedereen zich inzet. Laatst speelden we een wedstrijd die we hadden moeten winnen. Dan baal je dat je niet scoort. Maar eigenlijk vind ik het resultaat niet zo belangrijk. Ik houd van mooi samenspel. En of we dan 6-0 winnen of 6-0 verliezen, dat maakt me niet zoveel uit. Als achterin goed wordt verdedigd en voorin goed wordt gelopen, dan geniet ik daar van.'

Wie is Sharon Stegge?

NAAM:	Sharon Stegge
FUNCTIE:	zweminstructeur en toezichthouder in het binnen- en buitenbad van de UT
GEBOREN:	17 december 1988 in Weerselo
OPLEIDING:	CIOS Enschede en CALO Zwolle
WOONT:	in Rossum
BURGERLIJKE STAAT:	zes jaar verkering met Frank
TELEVISIE:	'Ik kijk eigenlijk altijd GTST en Expeditie Robinson. CSI vind ik ook leuk.'
FILM:	'Ik houd van romantische comedy en Harry Potter.'
BOEK:	'Eigenlijk lees ik nauwelijks, heel af en toe een boek van Saskia Noort.'

'Trots als we ons goede voetbal laten zien'

Toen Arjan Baan begin dit seizoen de vraag kreeg of hij aanvoerder wil worden van vv Drienerlo 1, hoefde hij niet te twijfelen. Hoewel de aanvoedersband ook wat 'bijzondere' taken met zich meebrengt, vindt hij het vooral erg leuk.

UT Nieuws gaat dit collegejaar op zoek naar bijzondere captains. Wat is hun drijfveer, hoe voelt het om aanvoerder te zijn en hoe staat hun club ervoor? In aflevering 1: Arjan Baan van vv Drienerlo 1.

TEKST: JOCHEM VREEMAN | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK >

'Ik voetbal al sinds het seizoen 2007/2008 bij Drienerlo 1, dus eigenlijk werd het wel eens tijd', zegt de 26-jarige captain, die in de jeugd bij het Doetinchemse DZC'68 speelde. 'Samen met Paul de Jong en Gerrit Jan Stam behoor ik tot de oude garde van de club. We worden zelfs al de ouwe lullen genoemd. Onze trainer Frank Eulderink kiest elk jaar een andere aanvoerder, dus het zat er een keer aan te komen. Of ik vereerd ben? Dat is wat overdreven. Het is leuk, maar zoveel verandert er niet voor mij.'

Je zou kunnen stellen dat het takenpakket van Arjan Baan hooguit iets uitgebreider is. Maar om nou te zeggen dat deze taken direct met leiderschap binnen de lijnen te maken hebben... 'Tja, we blijven natuurlijk een sportvereniging voor studenten. Ik word er nu op aangesproken als onze outfits niet gewassen worden of als er vervoer naar uitwedstrijden geregeld moet worden. Gelukkig hebben we sinds kort een busje, maar eerder moest het allemaal met auto's. Ook de vrouwen van Drienerlo moeten wel eens ver weg en krijgen het busje dan mee. Ideaal is het niet, maar je hoort mij niet klagen. Ook bij Drienerlo 1 draait het vaak om gezelligheid.'

Gezelligheid of niet, feit is dat het team zichzelf dit seizoen, na het kampioenschap van vorig jaar, terugvindt in de tweede klasse van het amateurvoetbal. Een heel behoorlijk podium, waarop Drienerlo dit seizoen moet zien te overleven tegen grote clubs als Enter Vooruit, Be Quick'28 en OZC Ommen. 'Natuurlijk draait het bij ons ook zeker om prestatie, anders waren we niet zo ver gekomen', beseft Arjan. 'Zo is stappen op vrijdagavond er vaak niet bij, want de volgende dag moeten we er staan. In deze tweede klasse spelen we tegen clubs die de faciliteiten uitstekend voor elkaar

hebben en sommige spelers zelfs betalen. Des te grappiger dat dit soort clubs op bezoek komen bij Drienerlo, waar het toch net even wat anders geregeld is. Vaak worden ze een beetje gedold door onze vrienden langs de lijn, dat soort dingen. Maar ik ben ook zeker trots als we dan laten zien dat we gewoon erg goed kunnen voetballen. We hebben een aantal jongens in de ploeg die mooie dingen kunnen. Zo komt er een (Yannick Thielemeyer, red.) uit de jeugd van Borussia Dortmund en komen andere jongens uit de top van het amateurvoetbal. Ik bedoel maar...'

Voor Arjan Baan is het dit seizoen dan ook vooral

genieten. Van gezelligheid én prestaties. 'Want het kan ook zomaar weer anders zijn. Zoals ik al zei, we blijven studenten en we missen vaak spelers door bijvoorbeeld stage of andere studieverplichtingen. Maar als er dit seizoen geen gekke dingen gebeuren, handhaven we ons in die tweede klasse. We hebben de groep namelijk mooi bij elkaar weten te houden. Maar er komt een moment waarop deze generatie uit elkaar valt. Zelf ben ik negendejaars bestuurskunde, dus ook voor mij houdt het een keer op. Daarom wil ik van mijn misschien wel laatste seizoen bij Drienerlo, mét aanvoedersband, het allerbeste maken.' |

Voorstellingen in Vrijhof Cultuurcentrum

Greg Shapiro presents: Brendon Burns

For English-starved expats, Greg Shapiro invites his favourite acts from the USA, UK and Australia to tour through the Netherlands with him. Brendon Burns is notorious for his scandalous shows and unapologetic views whilst remaining intensely and oddly lovable.

Maandag 7 oktober, 12.35 - 13.35 uur, Amphitheater, Vrijhof.

Fauvist: Allemaal op weg

Een intiem, theateraal concert vol verhalen, goedkope bier-tjes, marshmallows en goeie muziek, veel goeie muziek.

Fauvist speelt Nederlandstalige nummers in oerstijlen als flamenco, blues en fado.

Maandag 14 oktober, 12.35 - 13.35 uur,

Amphitheater, Vrijhof.

Jelena Kostic: Double Bill 2013

Two short solo performances from choreographer Jelena Kostic: A Mood of Deep Longing by dancer Ruiz Onandi and Elettra by dancer Miryam Garcia Mariblanca.

Maandag 21 oktober, 12.35 - 13.35 uur, Agora, Vrijhof.

Pro Deo: Theatersportwedstrijd

Twee teams van vier man nemen het tegen elkaar op in een theatersportwedstrijd, waarbij met suggesties uit het publiek scènes worden geïmproviseerd.

Donderdag 24 oktober, 20.00 - 22.00

uur, Amphitheater, Vrijhof.

NedSym Brass: Fall concert

For this fall concert the brass ensemble chose Autumn leaves as their theme.

Maandag 28 oktober, 12.35 - 13.35 uur Agora, Vrijhof

STUDIUM GENERALE

MIDAS DEKKERS EN DE HOMO ADIDAS

Sport is gezond, lekker en leuk. Tenminste, dat is het beeld dat in onze maatschappij overheerst. Bioloog Midas Dekkers denkt daar anders over. In zijn boek Lichamelijke oefening houdt hij de sportende mens een (lach)spiegel voor. Hij laat zien dat sport een betrekkelijk recente uitvinding is; pas sinds de Industriële Revolutie werkt de mens zich stelselmatig in het zweet. Een prikkelende lezing over de opkomst van de Homo Adidas.

Midas Dekkers is schrijver en bioloog en auteur van vijftien boeken.

Dinsdag 8 oktober, 19.30-21.00 uur. Vrijhof/Agora.

SCIENCE CAFE: DE SPIEREN VAN EPKE ZONDERLAND

Bert Otten analyseert de capriolen van Epke Zonderland en legt uit hoe dit unieke samenspel tussen brein en spieren evolutionair ontstaan is. Ook zal hij duidelijk maken waarom het zo lastig is om een robot soepel te laten bewegen. Prof. dr. Bert Otten is hoogleraar neuromechanica aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Woensdag 16 oktober, 20.00-22.00 uur, Forum Café (Stationsplein 1, Enschede)

DE WERELD ANNO 2050

Wie trekt er aan de touwtjes in 2050? Prof. dr. Rob de Wijk is directeur van het Den Haag Centrum voor Strategische Studies (HCSS) en hoogleraar Strategische Studies aan de Universiteit Leiden. De Wijk zal ingaan op hoe de politieke kaarten er in 2050 bij liggen en welke conflicten op kunnen treden.

29 oktober Vrijhof/Agora, 19.30-21.00 uur.

RECENSIE

Star Trek: Into Darkness

De afgelopen maand op dvd verschenen film *Into Darkness* gaat verder waar voorganger *Star Trek* (2009) ophield. Kapitein Kirk en zijn rechterhand Spock zijn nog altijd actief als fanatieke ontdekkingsreizigers. Dat dit niet altijd goed gaat wordt al duidelijk in de openingsscène, waar later in de film met regelmaat op wordt teruggegrepen.

Into Darkness draait om de intergalactische terrorist Khan. Deze heeft de oorlog verklaard aan Starfleet (een organisatie op Aarde waar onderzoek wordt gedaan naar ruimtevaart). Kirk en Spock raken betrokken bij deze oorlog en dat brengt hen naar werelden waar ze nog nooit zijn geweest. *Into Darkness* kenmerkt zich door fenomenale actiescènes, ijzersterke dialogen en een vermakelijk plot. De scènes met ontploffende ruimteschepen zijn fraai gemaakt en de 3D-effecten zijn echt van toegevoegde waarde. Deze nieuwste *Star Trek*-film is misschien wel beter dan zijn voorganger, vooral dankzij een degelijk plot en mooi vormgegeven omgevingen. Voor de liefhebbers van klassieke *Star Trek* misschien niet 'serius' genoeg, maar over het algemeen een meer dan degelijke en zeer vermakelijke film.

Dennis van der Veen

Het nieuwe nieuws

Rob Wijnberg, voormalig hoofdredacteur van NRC Next en initiatiefnemer van de nieuwe internetkrant De Correspondent, komt naar de UT. In zijn boek *De Nieuwsfabriek* constateert filosoof Wijnberg dat de media ons wereldbeeld vervormen. We krijgen voortdurend spectaculaire, vermakelijke en aandachttrekkende berichten voorgeschoteld, maar missen nieuws dat ons inzicht geeft in de wereld om ons heen. Wijnberg analyseert die mechanismen en laat zien wat hij anders doet. Co-productie Studium Generale en UT Nieuws.

Dinsdag 15 oktober, 19.30 - 21.00 uur Vrijhof/Agora

Eric Drexler: 'No need to fear the future'

A better world through nanotech?

No climate problem, an abundance of materials instead of scarcity, which could help diminish armed conflict... According to American engineer and nanotech inspirator Eric Drexler, who recently visited the Netherlands to promote his new book *Radical Abundance*, there is really no need to fear the future. If we start using molecular manufacturing to create our products, that is. But is it really that simple?

TEXT: MARLOES VAN AMEROM | PHOTO: PIM PORTEGIES ZWART.

When someone as prominent as Eric Drexler comes to Holland to promote a vision of an entirely different society based on a new type of nanotechnology-based manufacturing, then that's pretty newsworthy. Including, or perhaps particularly so, for a university that strongly focuses on both nanotechnology development and the human aspects of emerging technologies.

So UT Nieuws made sure to attend his lecture in discussion café De Balie in Amsterdam on 17 September and carried out a brief interview with Drexler afterwards. But for those of us who don't know him yet: who is Drexler?

Drexler's mission

While one of the originators of the broad interest in nanotechnology, Drexler is also a controversial person: his strong belief in the possibility of molecular manufacturing: the building of materials

from the bottom up, atom by atom, through pre-programmed self-assembling molecular machines has been challenged by other scientists.

Drexler first outlined his ideas on molecular manufacturing in his famous book *Engines of Creation. The Coming Era of Nanotechnology* (1986), inspiring nanotechnologist Richard Smalley (who later became critical of Drexler's ideas).

Drexler now pleads for a return to what he now labels as atomically precise manufacturing: 'Nanotech research and development have taken many forms, but molecular manufacturing possibilities have been neglected.' A pity, Drexler feels, for the knowledge to get started is all there and once research efforts are channelled into developing atomically precise manufacturing, for example by investing in better tools and nano-motors, the production technique might be ready 'somewhere between 10-20 years'. One of its best features? 'As is the case with 3D printing, molecular precise manufacturing can produce nearly any possible

Kornelis Konrad

'Eric Drexler is a highly visionary person who not only moved a lot at the nano level, but also moved many people, as the high interest he attracted in Amsterdam indicates. His attention for the societal embedding of emerging technologies is praiseworthy, but as Arie Rip indicates, Drexler appears to oversimplify and overlook many complexities – of technology and social reality. Should we actually expect that an abundance of things would imply a world without scarcities? Information, energy and certain materials have become abundant in the past – to some – regularly accompanied by the hope to relieve us from effort. But while certain problems were solved, it turned out to be an abundance of some things and not others, and new work became necessary to cope with this abundance, to measure up to rising standards.

Such overflow generated problems as well, so we may wonder how clean the world of atomic precise manufacturing would actually be. Altogether, it seems more productive to work on the options and implications of today's

developments and those nearby. Within the STePS department, we do so within the NanoNextNL's Risk Analysis and Technology Assessment program. It considers, among others, how nanotechnologies and certain nano-based innovations, e.g. sensors, are received in sectors like food and water. Anticipation on how this may unfold in the future by way of socio-technical scenarios is another key focus of our program, but these efforts are grounded in social scientific research and discussed with diverse stakeholders.

Finally, it is perhaps important to remember that anticipation is not the privilege of visionaries like Drexler, but undertaken by many scientists. Studying the different ways of anticipating and their impact is therefore another key theme of our research project, as are ways towards a responsible way of developing and applying technologies.'

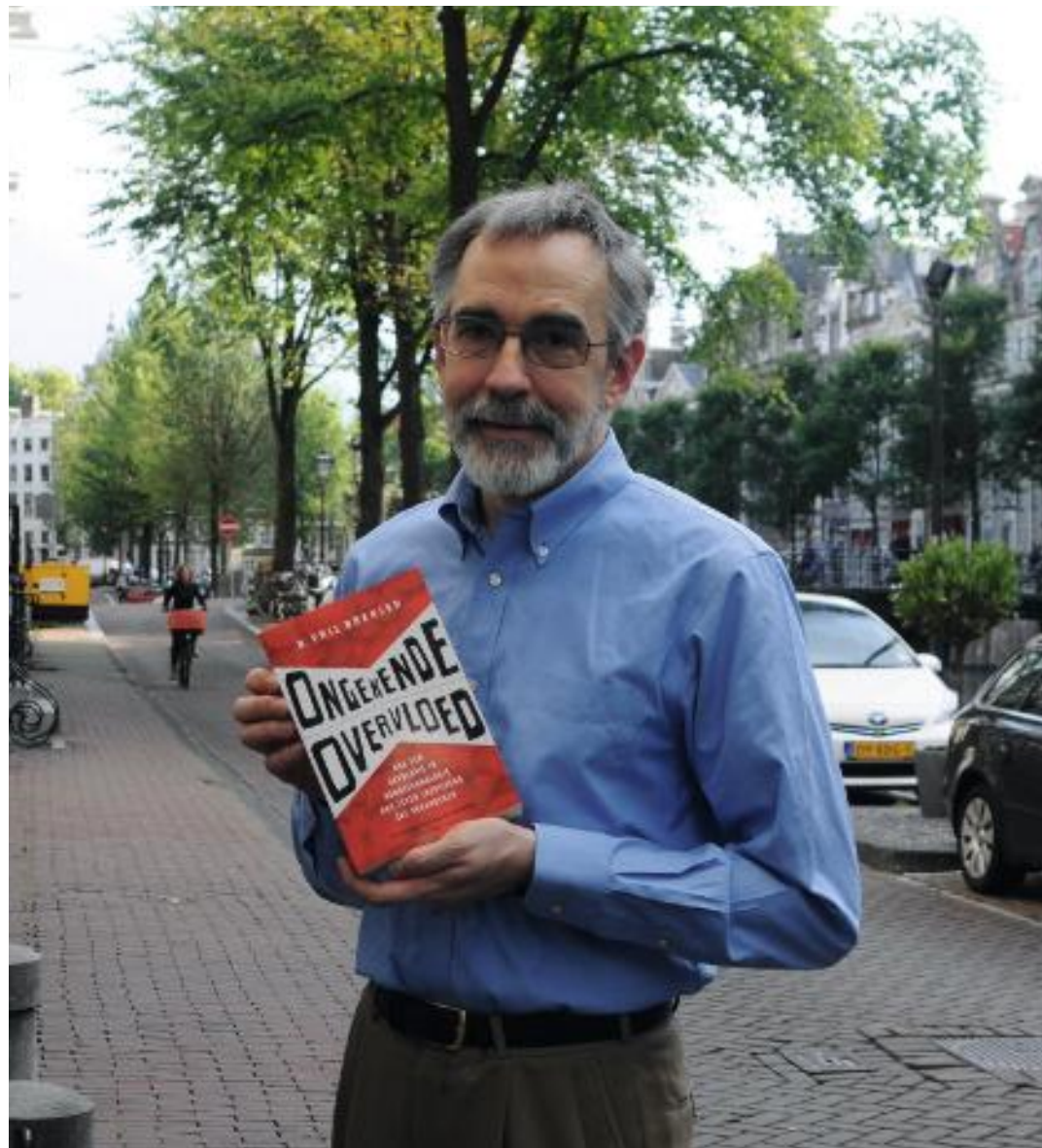
Kornelia Konrad is Assistant Professor of Dynamics and Assessment of Emerging Technologies. She supervises various research projects in NanoNextNL's Risk Analysis and Technology Assessment program.

product - but with the use of environmentally-friendly materials, including sand rather than plastic. Furthermore, it would be more precise and faster.'

Societal effects

Which could have great effects on society. 'Imagine a world without scarcity, without people having to compete over resources.' Furthermore, molecular precise manufacturing would 'not only not pollute; it could also be used to close the gap in the ozone layer bit by bit, by adding ozone back to it, thereby reversing the human damage done to it.'

But Drexler also points to problems that this radically new way of production might create: 'It is bound to be very disruptive. For one thing, human labour would hardly be needed anymore to make products - which could lead to massive unemployment, requiring thought as to how we want to spend our days. And atomically precise manufacturing could happen anywhere locally, diminishing the need for trade. Also, it is important to ensure that poor countries with less technical expertise could benefit from this new technology, for example through international research collaboration. Finally, although on the long term unlimited access to products may help to redefine national interests in more positive, less competitive terms, on the short term an arms race could occur. Concerns that caused Drexler to write in *Radical Abundance* that his aim is not so much to convince the reader of the possible emergence of

Arie Rip

'This is where Drexler stops; his task is to push a vision, not to realize it. There are indeed examples that earlier beliefs in physical or practical impossibilities of the promises made for new technologies had to be reversed later, when developments proved otherwise. But that does not imply that a particular vision, in this case Drexler's, will have such a happy fate.'

Drexler often argues that living cells are full of molecular manufacturing, so that there is no principle argument against molecular manufacturing imitating nature, or even doing better. Richard Jones, a UK nanoscientist studying these parallels, appreciates Drexler's argument, but is reluctant about the mechanical engineering approaches that are upfront in Drexler's vision. We might be able to stimulate bottom-up nanoscale processes, as happens already in supramolecular chemistry, but not to control them so as to turn them into manufacturing. The other big problem is how to turn the nanoscale products as Drexler envisions them to be made, into macroscale

materials and products with predictable properties. Drexler's initial fame was turned into active backgrounding by professional nanoscientists in the 2000s, although popular accounts continued to refer to his vision. And there is ongoing research in nano-machines which overlaps with some of Drexler's visions, but that start with dedicated laboratory experiments. Will his new book create a come-back? It appears to be a repackaging of his original ideas. It could perhaps be an element in reminding us that we should not orient exclusively to applications in energy, water, health, etc. but also keep longer-term and novel possibilities on the agenda, against the present political pressures for return on investment. This might become a double-edged sword, however, if the science-fictional character of Drexler's vision is projected on all longer-term possibilities that are put forward.'

Arie Rip is emeritus Professor of Philosophy of Science and Technology. He has led the Technology Assessment and Social Aspects sub-program of the R&D consortium NanoNed.

molecular manufacturing, as well as to stimulate that when it comes 'we are prepared to ensure it will be used to its best, not worst.'

Feasibility

But is molecular manufacturing really possible? During the discussion in the Balie, Alan Rowan, Professor in Molecular Materials at Radboud University, challenged the idea that the scientific knowledge is there for molecular manufacturing to take off, one problem being that materials "can have very different properties at a nanoscale." Earlier criticisms, for example "sticky fingers" (the molecular manufacturing robots will hold the components to put them together, but how can they let go of them?), continue to be heard. But Drexler remains undeterred by this opposition: "Such fingers are not needed at all. More generally, think back of the first aeroplane. If its inventors had listened to critics pointing out the limitations of gravity or the notion that birds fly very differently we would still not be able to go into the air'.

Shaun Lodder

'I mimic neurologists'

What started out with an intention to replace doctors, resulted in a software program to help them instead. Shaun Lodder summarizes a tangle of data into a manageable frame to diagnose epilepsy faster and easier. Not afraid to take on an extra challenge, he wants to develop a business from it, too.

TEKST: MARISKA ROERSEN | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK >

Shaun Lodder is a man who wants to add real value. 'It is my dream to make something useful that can be applied in daily routine.' The South African has been working on easier-to-use software to diagnose epilepsy for almost four years now. 'Believe it or not, but EEG recordings and their interpretations look the same today as they did 50 years ago. I wanted to know why. This new software combines different metrics and recordings in such a way, that it provides a quick overview of the situation in the brain. You still need to be a neurologist to fully understand what's going on, but it does not take as long to diagnose a person as it used to.'

EEG is art

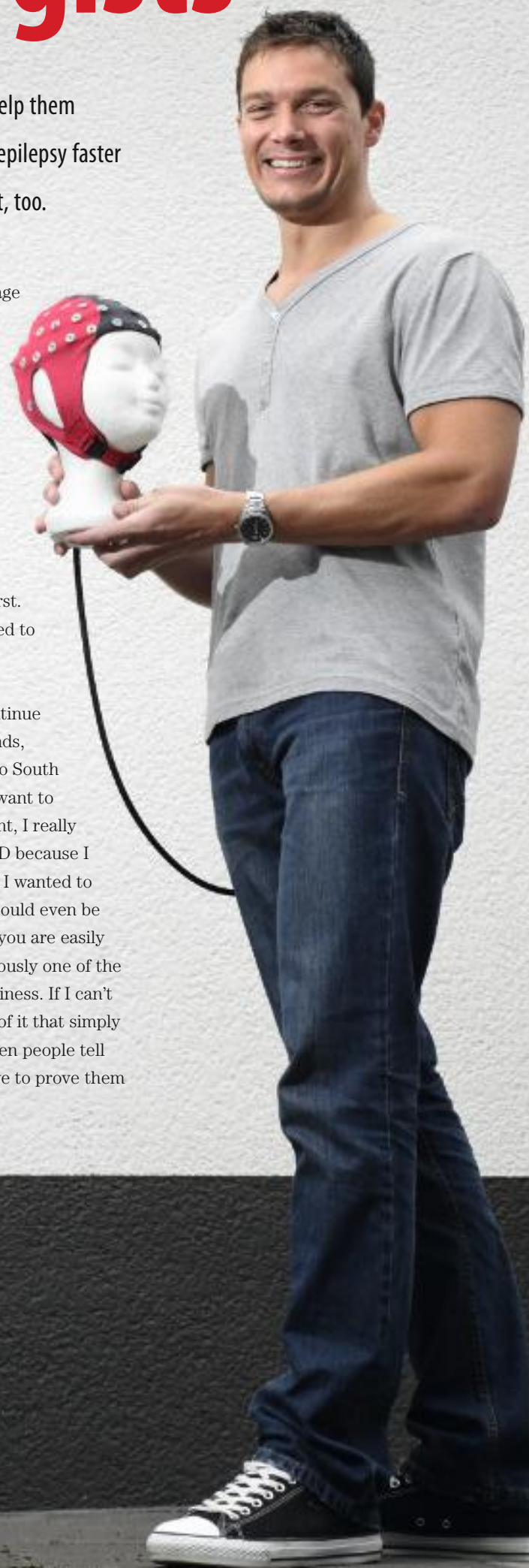
Shaun points at a screen, showing over a dozen horizontal, shaky lines. 'You see how this line moves when this line also moves? It means that the patient opened his eyes and the brain reacted to that the way it should. I have a background in engineering and am not a medical expert, but after working on this for so long – and extensive consultations with Wikipedia - I have gained some insights into how I should interpret things.' That doesn't mean that Shaun is on the look-out to know everything. 'I just want to bridge the gap. Drawing conclusions from these kind of recordings is a type of art.'

I-phone theory

Currently, 16 doctors are testing the software and Shaun

is waiting for their feedback as a final stage in his PhD process. The first responses are positive. This is a good sign, given that Shaun is thinking about creating a business around this software after he finishes his dissertation. He realizes that he needs to get doctors to actually use it on a daily basis and he is confident to know the trick how. 'I call it the I-phone theory. It can do a tremendous amount of things, but it is such easy technology that you can use it without studying it first. Doctors like pretty pictures, too. You need to make it easy for them.'

The PhD candidate is not looking to continue working on the project in The Netherlands, however. 'I am really driven to go back to South Africa. This is one of the reasons why I want to finish my thesis in time. Just as important, I really wanted to see the outcome. I did my PhD because I wanted to learn something, not because I wanted to get the degree. If anything, the degree could even be a disadvantage in South Africa because you are easily overqualified. Perhaps that is subconsciously one of the reasons why I think about starting a business. If I can't get a job, I will create one. I don't think of it that simply though, but I am a stubborn person. When people tell me I can't do it, it gives me an extra drive to prove them wrong.' |

PhDs are the backbone of our university. But who are they? Every month, we introduce another PhD candidate to you. This month: Shaun Lodder, PhD Candidate at the Institute of Biomedical Technology and Technical Medicine (MIRA)

In some ways, the university could be considered an airport in its own right. We send students and staff to the most exotic destinations and receive people from places that are unimaginable. Who is coming in and who is going out? This month's hub: Twente Centre for Studies of Technology and Sustainable Development (CSTM).

TEKST: MARISKA ROERSEN | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK >

In

Out

Who's in?

Lizbeth Mares Díaz, owner of an interior design company and MBA student from Tec de Monterrey in Mexico City, Mexico.

Doing what?

'Together with 13 colleagues, I am here one week to follow courses in ethics, corporate social responsibility, leadership and sustainability offered by the department CSTM. We get that in Mexico too, but that is on a more philosophical level. In Twente, there is really a dialog going on. It makes you realize that if you want change, you have to start yourself.'

Sustainable business

'I find it very interesting to see how sustainable corporate responsibility affects industry. There is a large difference between Mexico and the Netherlands, in that respect. I am amazed by your garbage management, for example. In the canteen in the Waaier, your waste management is so well organized. In my own company, I would like to raise awareness for the environment. By making sustainable furniture, to name something. However, I want to find a way to achieve this economically, that it does not become too expensive.'

Weirdest thing

'Why does everything close so early? If you have obligations until 17.00 o'clock, there is nothing to do anymore. The other day, I wanted to buy a bottle of water at the mini-market around 19.00 o'clock and there was nobody there. I can drink water from the tap here? I didn't know that!'

This is what the UT should do

'More and better directions in English!'

Who's out?

Thomas Hoppe, assistant professor in governance of energy transition at CSTM.

Doing what where?

'I will give a course in Finland on governance issues related to the transition of traditional to sustainable energy systems. I met a Finnish student from Lappeenranta University of Technology three years ago. When he came to visit my group a year later, his professor who joined him asked me if I wanted to teach a course I give at the UT in Finland too.'

Social innovation

'When you want to achieve a clean energy system, technological innovation alone is not enough. Social, organisational and economic changes are equally important. This raises fundamental governance-related issues. In my opinion, this is the core of the high-tech, human touch philosophy of our university.'

Weirdest thing

'In Finland, students wear overalls and badges from their studies when they go to a bar at night. Their relationship with alcohol is remarkable. The Finnish usually drink by themselves instead of in a group, and take special boats to Estonia to buy cheaper booze.'

This is what the UT should do

'Lappeenranta University has wind turbines at their entrance to show their concern with greening the energy system. The UT could do something similar to make our efforts in sustainable energy more visible, possibly with a locally (UT) invented nano-technology component in it. If the university itself does not carry out the importance of sustainability and a clean environment, why should our social and business partners believe in us to help them, and society at large?'

Deloitte.

Overstijg jezelf Lanceer je carrière bij Deloitte

De keuze van je eerste werkgever is heel belangrijk. Je wilt goed beginnen en ambities kunnen waarmaken. Daarom is er geen betere plek om je carrière te starten dan bij Deloitte. En dat heeft alles te maken met de mogelijkheden die je krijgt aangereikt. Je werkt al snel voor verschillende opdrachtgevers aan interessante projecten. Dat maakt je werk afwisselend en inspirerend. Met je eigen initiatieven en ideeën geef je richting aan je carrière. Bij Deloitte is de ambitie letterlijk voelbaar en dat motiveert. Je leert snel, je groeit snel en stijgt boven jezelf uit. Lanceer je carrière en kijk op werkenbijdeloitte.nl

**Angelina Schoonewille,
technische bedrijfskunde > 39**

**Teun Plegt,
werktuigbouwkunde > 40-41**

**Saskia van den Boom,
communicatiewetenschap > 43**

**Menno van der Werff,
technische bedrijfskunde > 45**

Carrière & Crisis

Alumni over hun baan en kansen op de arbeidsmarkt

Hindernisbaan naar werk

Zo, je bent eindelijk afgestudeerd, klaar om 'echt' aan het werk te gaan. Alleen stap je de arbeidsmarkt op in een tijd van economische crisis en stijgende werkloosheid. Hoe goed is je baanperspectief eigenlijk?

TEKST: PAUL DE KUYPER >

'Welke IT'er wil hier nu niet werken', schreeuwt een metershoge banner richting forensen die vanaf station Drienerlo naar de campus lopen. Het is duidelijk, UT-spin-off Sigmax zit verlegen om nieuwe werknemers. Op veel grotere schaal geldt hetzelfde voor ASML. De chipmachinefabrikant heeft honderden vacatures voor hoogopgeleid technisch personeel.

Voorals ASML geldt de laatste maanden als voorbeeld voor de kansen van bèta's op de arbeidsmarkt. De werkloosheid – volgens het CBS in augustus 8,6 procent – loopt gestaag op, maar bedrijven staan te springen om technici, horen we om ons heen.

Dat beeld verdient nuancering. Tegenover de

vacatures bij ASML staan bijvoorbeeld ontslagen bij Akzo Nobel en Philips, eveneens bedrijven met veel technische banen. Vlak voor de zomer kwamen Elsevier en onderzoeksbureau SEO Economisch Onderzoek met cijfers waaruit blijkt dat ook bèta's steeds vaker werkloos zijn. In de afgelopen tien jaar zaten nog nooit zoveel hoogopgeleide starters thuis. De kans op een vast contract is volgens de auteurs bovendien 'historisch klein' en de salarissen waren 'nooit eerder' zo laag.

Volgens het CBS was in de lente van 2013 bijna 13 procent van de hoogopgeleiden van 15-25 jaar werkloos. Elsevier en SEO raamden dat percentage voor universitaire bèta's en gamma's stukken lager: 6 procent. De onderzoekers schatten de zoekduur naar een baan voor academici op vijf maanden, met grote verschillen per studie (elek-

trotechniek 3 maanden, communicatiewetenschap 9). Voor bèta's is de markt gunstiger dan voor alfa's en gamma's, maar ook technici zoeken langer dan een aantal jaar geleden.

Weer een ander onderzoek, van detacheerder Yacht, toont dat steeds meer hoogopgeleiden een baan onder hun niveau accepteren. In de eerste helft werkte 14 procent van de hbo- en wo-afgestudeerden onder zijn of haar niveau. Voor de hoogopgeleiden in technische functies ligt dat percentage op 7 procent.

Kortom, de sprong van scriptie naar arbeidsmarkt kan er een met hindernissen zijn. Een baan op niveau vinden kost tijd en de kans op een vast contract en een hoog startsalaris is niet groot. Voor bèta's lijken de horden wat lager, maar ook zij merken dat het crisis is. In de komende pagina's laten we UT-alumni aan het woord die al eerder het werkende leven instapten. Waar werken ze, wat merken zij van de crisis en welke tips hebben ze? 'Volg je hart', adviseert Angelina Schoonewille (technische bedrijfskunde). 'Zoek naar werk of een bedrijfstak waar je blij van wordt.'

Advertorial

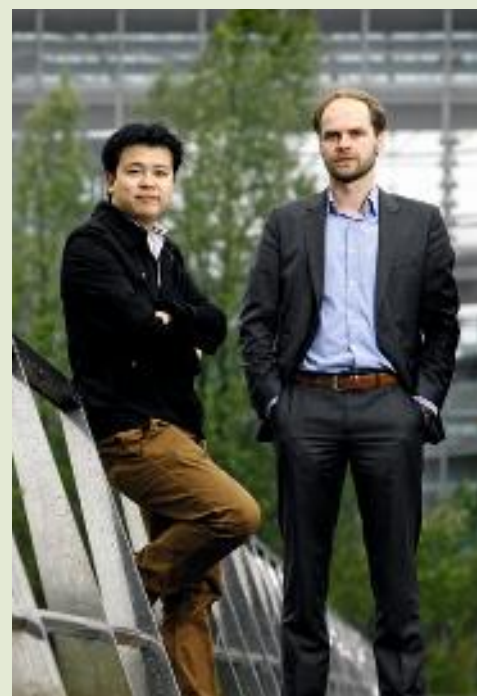
Carrière maken bij Yacht

Werken voor Yacht betekent dat je sneller dan bij één baas ervaring opdoet. Yacht heeft veel uitdagende opdrachten. Vereist zijn een TU-opleiding én enige mondigheid.

'Yacht is marktleider in het detacheren van hightech professionals. In enkele jaren voer je gemiddeld twee tot drie opdrachten bij verschillende bedrijven uit. Met als voordeel dat je in verschillende omgevingen ervaring opdoet en je je veel sneller ontwikkelt dan wanneer je in dienst van één bedrijf bent' stelt Stijn Berden, competence director van Yacht.

Kam Hing Yau (industriële ontwerpen, Delft) bevestigt zijn verhaal. Hij werkt sinds 2011 voor Yacht. 'Ik dacht dat ze ervaren mensen zochten, maar via een job-site kwamen ze met een heel leuke opdracht.' Berden geeft aan dat Yacht op zoek is naar mondige mensen met een degelijke technische opleiding.

De eerste klus van Yau was het voor Philips opstellen van een proof of principle voor het mechanische ontwerp van de behuizingen van leds, voor in tv's, telefoons en verlichting. 'Daarna ben ik bij Philips Consumer Lifestyle aan de slag gegaan, waar ik me als productontwikkelaar bezighoud met het in grote series maakbaar maken van babyverzorgingsproducten.' Yau moet rekening houden met allerlei vereisten van consumenten, marketing, de productieafdeling en wetgeving. 'Dat betekent dat je in een spanningsveld terecht komt. Je moet altijd concessies doen. Dat is het grote verschil met je studie: daar gaat het vooral om de technisch goede oplossing, hier is het goed communiceren van de keuzes die je maakt zeker zo belangrijk.'

Angelina Schoonwille, directeur De Twentsche Courant Tubantia/Wegener Media Twente

'Objectieve weergave van nieuws blijft altijd nodig'

TEKST: DITTA OP DEN DRIES | FOTO: DE TWENTSCHE COURANT TUBANTIA >

Goed op je geld passen, je product(en) steeds verbeteren én nieuwe wegen inslaan. Dat zijn volgens mij de drie belangrijkste pijlers onder een gezonde bedrijfsvoering. Als je die weg inslaat gaan kansen zich vanzelf weer keren. Daar ben ik van overtuigd. En bij Wegener zijn we die weg ingeslagen. De krantenwereld was van oudsher een rijke business. Het geld stroomde binnen. Het kon niet op. Daar moest natuurlijk wel een keer een eind aan komen. Toen ik in het jaar 2000 bij Wegener solliciteerde was het al een bedrijfstak waar het abonneebestand kromp, er werden drukkerijen gesloten. Wat kunnen we doen om die problemen het hoofd te bieden? Dat was een grote uitdaging voor mij, als pas afgestudeerde bedrijfskundige van de UT. Zowel bij de drukkerijen als bij de uitgeverijen van Wegener (ik heb bij beide gewerkt) hebben we continue kostenbesparingen doorgevoerd. Er werd zeker ook geïnvesteerd, maar altijd om een efficiëncyslag te maken.

Toen in 2008 de crisis inzette was er bij Wegener dus al sprake van een jarenlange oplagedaling. Het bedrijf kreeg in 2011 een forse knauw toen de omzet van de advertentiemarkt dramatisch daalde. Er zijn afgelopen maand bij Wegener gedwongen ontslagen gevallen. Bij de redactie van De Twentsche Courant Tubantia vertrekken zes journalisten,

tijdelijke contracten worden niet verlengd en ook op andere afdelingen (weekbladen, distributie) verdwijnen fte's. Per 1 januari sluit bovendien de drukkerij in Enschede. De medewerkers hebben te horen gekregen dat ze óf boventallig zijn of in Apeldoorn moeten gaan werken.

Het krantenbedrijf van vroeger wordt tussen nu en tien jaar compleet omgevormd. Er gaat veel veranderen, maar de maatschappelijke rol van de media blijft nodig, in welke vorm dan ook. Mensen hebben grote behoefte aan informatie. Die informatie is overal te krijgen. Veel kort 'hap-snap' nieuws, vele meningen. Jongeren zeggen vaak: we bepalen zelf wel waar we die informatie vandaag halen. Maar nieuws moet kwaliteit hebben, betrouwbaar zijn en duiding brengen. Een objectieve weergave van nieuws blijft heel erg belangrijk.

Het is wel duidelijk dat de krantenwereld op dit moment geen groeiende business is. Toch blijft de krant de basis. Daarnaast zetten we in op community-denken. Vroeger consumeerde iedereen het nieuws op dezelfde manier: men las de krant. Nu is er veel meer interactie. Lezers willen graag in debat, willen mee op reis met redacteur Jan Bengevoerd naar de kraanvogels. Of met columniste Frederike Krommendijk van Lekker Twente een Toer de Boer maken. Ook op sportgebied is er veel interactie mogelijk. Daar spelen we op in. Daar

Angelina Schoonwille

- 1993 – 2000 Universiteit Twente, studie Technische Bedrijfskunde (Industrial Engineering and Management).
- 2000 – 2002 Projectmedewerker Wegener
- 2002 – 2004 Projectmanager Wegener
- 2004 - 2006 Trainer World Class Manufacturing Wegener NieuwsDruk
- 2006 – 2011 Plantmanager Wegener NieuwsDruk Twente
- 2011 – heden Directeur/Uitgever De Twentsche Courant Tubantia/Wegener Media Twente

liggen mooie kansen en mogelijkheden. Ik had vooraf nooit gedacht dat ik zolang bij dezelfde werkgever zou blijven. Steeds als ik weer verder wil in mijn loopbaan komt er bij Wegener een nieuwe uitdaging en een andere functie voor mij voorbij. Generaties die eraan komen zijn niet allemaal meer op zoek naar een vaste baan. Ze zoeken steeds meer naar flexibilisering, zo blijkt ook uit recent onderzoek. Jongeren slaan de handen ineen, beginnen een bedrijfje of worden zzp'er. Dat is de toekomst. Alleen is onze maatschappij er helaas nog niet op ingericht. Je kunt alleen een huis kopen als je een vaste baan hebt. Maar vaste banen zijn niet meer van deze tijd. Daar is dus zeker nog een slag te maken.

Tegen studenten die zich binnenkort op de arbeidsmarkt gaan richten zou ik willen zeggen: Volg je hart. Zoek naar werk of een bedrijfstak waar je blij van wordt. Je moet lol hebben in je werk. Pas dán haal je het beste uit jezelf en komen je capaciteiten volledig tot hun recht. En als iemand tegen me zegt dat ie journalist wil worden? Dan zeg ik: doen! Als je passie voor de journalistiek hebt, moet je ervoor gaan. Maar realiseer je je dat je journalist wordt in een snel veranderend tijdperk.

WB-alumnus Teun Plegt is procesmanager bij scheepsbouwer IHC Merwede

Efficiënter werken aan immense offshoreschepen

Elke dag rijdt Teun Plegt (28) over de Rotterdamse Van Brienoordbrug, op weg naar zijn werk bij IHC Merwede in Hardinxveld-Giessendam. Uitkijkend over het water van de Nieuwe Maas ziet hij dagelijks de trots van het scheepsbouwbedrijf: een robuust stalen offshoreschip. Acht maanden lag het vaartuig in aanbouw in de sloopshal in Krimpen aan den IJssel. Nu ligt het aan de kade om afgebouwd te worden. 'We maken mooie dingen waar we trots op zijn', aldus de alumnus werktuigbouwkunde.

TEKST EN FOTO: SANDRA POOL >

Het zijn grote jongens, de offshoreschepen van IHC Merwedens makelij. Met een kolos van 146 meter lang, 30 meter breed en 6000 ton zwaar is de enorme sloopshal aardig gevuld. De rest van de werkvloer is bezaaid met stalen constructies voor het volgende schip. Lassers zijn druk in de weer om de platen aan elkaar te solderen. Een enkel stuk laat al voorzichtig de contouren van het eindproduct zien.

Een rondgang over de sloopswerf gaat onder begeleiding van een brandwacht, verantwoordelijk voor de veiligheid van de bezoekers. Samen met Teun Plegt gaat hij voorop. Voorzien van helm, werkschoenen en oranje, fluorescerend jasje volgt het bezoek. Het schip in aanbouw is bestemd voor Brazilië. 'Het is een van de zes schepen die we voor dit land gaan maken', zegt Plegt. 'Een order van een miljard. Ja, dat wordt gevierd. Met tompoezen.'

Een mooie opsteker, die order. Het gaat ook goed met het internationale bedrijf, weet Plegt. 'We zijn nog steeds op zoek naar technici. Niet alleen op universitair niveau, maar juist ook naar mensen voor het harde techniekwerk zoals lassen.'

Geen simpele vaartuigen

Hoe anders was dat eind jaren zeventig, toen een enorme crisis de kop op stak. 'Er vielen toen

veel ontslagen in de scheepsbouw, weet Plegt. 'Bij IHC Merwede was een grote reorganisatie nodig. In totaal werd vijfhonderd man ontslagen. Er was echt sprake van crisis. Wat overbleef waren de bedrijven die of heel flexibel waren en goed konden inspringen op de markt of bedrijven die heel gespecialiseerd waren. Als je naar Nederland kijkt, zie je dat hier alleen nog maar specifieke schepen worden gebouwd waarvoor technische kennis en vakmanschap nodig is. De simpele vaartuigen – zoals containerschepen – bouwen we niet meer.'

Volgens Plegt overleefde Merwede destijds het economische zware weer wegens het specialisme in baggerschepen. 'Tegenwoordig is de doorlooptijd een belangrijk verkoopargument', meent Plegt. 'Wij bouwen een schip in iets minder dan twee jaar van contract tot oplevering. Het is onze kracht dat wij zowel aan het bouwen zijn als aan het installeren. En ondertussen zijn we ook nog aan het ontwerpen. Daarin ligt ons onderscheidend vermogen.'

Beetje nederigheid

Plegt leerde het bedrijf kennen door zijn stage bij de baggerdivisie van IHC Merwede. Na zijn afstuderen in 2012 vond hij er een baan. Nu is hij hoofd van de afdeling procesmanagement van de offshoredivisie. Hij vertelt dat-ie bij aanvang van zijn baan veel heeft gehad aan zijn bestuurswerk bij studievereniging Isaac Newton. 'Juist door

activisme leer je zaken als samenwerken en communiceren met veel verschillende mensen, competenties die minder aan de orde komen tijdens je opleiding. Ik raad studenten aan om vooral iets naast de studie te doen. En, als pasafgestudeerde mag je je best wat bescheiden opstellen. Je denkt misschien alles te weten, maar je zult erachter komen dat je nieuwe collega's nog veel meer weten. Een beetje nederigheid is niet verkeerd.' Bij IHC Merwede werken in totaal drieduizend mensen. Plegt: 'De omzet is jaarlijks een miljard euro. Klanten zijn rederijen uit heel de wereld. Die gebruiken de schepen om verschillende projecten uit te voeren.'

De schepen worden onder meer ingezet voor ondersteuning bij oliewinning. 'Maar we bouwen ook heavy lift vessels, vaartuigen geschikt om een olieplatform op palen te zetten. Die kunnen ook gebruikt worden voor het installeren van windmolens. Het gaat om industrie op zee, ver van het vaste land.'

Plegt is hoofd van een redelijk nieuwe afdeling en houdt zich bezig met procesverbetering. 'Kort door de bocht luidt mijn opdracht: de kosten en doorlooptijd omlaag, de proceskwaliteit omhoog.' De werf in Krimpen aan den IJssel is in 2006 aangekocht door IHC Merwede voor de offshore-divisie. Plegt komt er gemiddeld eens per week. 'Bij de opstart van de productie bleek het aantal manuren per ton - de hoeveelheid manuren die je nodig hebt om een ton staal te maken - erg hoog', vertelt de alumnus. Verschillende initiatieven brachten het omlaag. Een ervan is de 5S-werkplekorganisatie afkomstig uit Japan. De alumnus vertelt: '5S staat voor scheiden, schikken, schoonmaken, standaardiseren en systematiseren. Iedereen ruimt zijn werkplek op. Dit levert een schonere, overzichtelijke werkvloer op. Je hoeft niet meer te zoeken naar gereedschap en de kans op kleine incidenten zoals struikelen neemt af.' Maar de efficiëntieslag gaat nog een stapje verder, weet de procesmanager. 'Het uiteindelijke doel is

te produceren met zo min mogelijk *waste*. Hieronder verstaan we bijvoorbeeld ook de wachttijd en de voorraad, zaken die niet bijdragen aan de waarde van je product. Als je die wegneemt, werk je efficiënter.' Het resultaat is direct meetbaar. 'Na de doorvoering van het Lean-Programma, waar 5S een onderdeel van is, zijn we twintig procent goedkoper gaan bouwen.'

Pijpenlegger

Op de werf ligt op dit moment een pijpenlegger op de helling. Het voorschip met daarop het helideck staat volledig in de steigers. 'Bijna elk vaartuig heeft een helikopterplatform voor de aanvoer van personeel, er zijn 120 slaapplekken. Ze verblijven meestal een maand aan boord. Daarom is er ook een fitnessruimte.' Achter de kolos ligt al tachtig meter van een

volgend schip. 'We hebben hier maar één helling. Er kan maar één schip liggen. Hoe korter die op de helling ligt, hoe meer je in totaal kunt bouwen. Daarom worden de secties, de blokken waaruit een schip wordt opgebouwd, van tevoren zo ver mogelijk in elkaar gezet, geschilderd en voorzien van alle leidingen. Die elementen kunnen in een keer gemonteerd worden. Zodra het schip waterdicht is, kan-ie de helling af en bouwen we op het water verder.'

Vanuit de scheepshal gaat de rondleiding richting het water. De 'Seven Waves' ligt aan wal. Een blik aan boord, maakt nog eens duidelijk hoe immens het schip is. De boten leggen flexibele kunststofpijpleidingen. 'Die liggen opgerold in carroussels in het ruim. Op het dek komt nog een pijplegtoren. De pijp gaat vervolgens vanuit het ruim, via de toren omhoog en wordt door het midden van

het schip, de moonpool, op de zeebodem gelegd. Dat kan tot een paar kilometer, twee tot drie.' Om dat werk te kunnen doen, moet het schip volgens Plegt heel goed op zijn plaats blijven liggen. De schepen beschikken daarom over dynamic positioning. 'Er zit geen schroefas met propellers onder het schip, maar zogeheten losse thrusters. Die kunnen alle kanten opdraaien. Met hulp van gps blijven ze op hun plaats.' De carroussels, de lange gangen, de motorruimte en het gat midden in het schip met zijn enorme sluisen spreken tot de verbeelding. Maar dat niet alleen. Aan de overkant prijken de Van Brienoord, de Euromast en New Orleans, een luxe appartementencomplex waar volgens de brandwacht een groot deel van de Feyenoordselectie zijn onderkomen heeft. Een uitzicht dat eveneens tot de verbeelding spreekt. |

Link yourself to the power of TenneT

Netwerken: daar gaat het om bij TenneT. Letterlijk en figuurlijk. We zijn de eerste grensoverschrijdende elektriciteitstranseur van Europa met 20.000 kilometer aan hoogspanningsnetwerken in Nederland en Duitsland. Onze focus is gericht op de ontwikkeling van een Noordwest-Europese energiemarkt en de integratie van duurzame energie. Tegelijkertijd staat de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening voorop.

24 uur per dag, 7 dagen per week. We zoeken de samenwerking met professionals die interesse hebben in een unieke uitdaging. Wil jij op hoog niveau aan de slag in je vak? Bij een bedrijf dat in meerdere opzichten netwerken verbindt? Link yourself en ga vandaag nog naar

www.werkenbijTenneT.nl

TenneT zoekt:

Ambitieuze technici en andere professionals

Saskia van den Boom nam twee keer ontslag om te kunnen reizen

‘Ik dacht nog: oh jee, waar begin ik aan?’

Ze zegde twee keer haar baan op om een paar maanden met haar vriend rond te reizen.

Elke keer had ze het gevoel dat het bij terugkomst ‘wel weer goed zou komen.’ Tijdens haar laatste backpackavontuur in Nepal beklom ze een stukje van de Himalaya. Aan die elfdaagse wandeltocht door de langgerekte bergketen, dacht Saskia van den Boom regelmatig terug, vlak voor ze een sollicitatiegesprek instapte. Ik kan het wel, sprak de afgestudeerde communicatiewetenschapper zichzelf dan bemoedigend toe. ‘Toen kon ik het ook.’

TEKST: SANDRA POOL | EIGEN FOTO >

De oud-UT-er studeerde in 2007 af bij communicatiewetenschap. Er volgde een baan bij OTTO als communicatiecoördinator. Twee jaar later nam ze ontslag en vertrok met haar partner richting Midden- en Zuid-Amerika. Ze reisden er acht maanden. Na terugkomst kwam ze als pr- en communicatiemanager in dienst bij Graydon. Twee jaar later nam ze wederom ontslag. Dit keer stond Azië op de planning. Een trip van zes maanden door landen als Mongolië, China en de Filipijnen. ‘In het begin dacht ik nog: oh jee... waar begin ik aan? Gaat het mij wel weer lukken om een baan te vinden als we terug zijn?’ Mijn vriend had ook zijn baan opgezegd, kreeg geen onbetaald verlof, maar we hoorden tijdens de reis dat zijn baas hem terug wilde. Een heel fijn vooruitzicht.’

Eenmaal op de plaats van bestemming verdween de onzekerheid al snel naar de achtergrond. ‘We ontmoetten op de Filipijnen de eigenaar van het hostel waar we sliepen. Zij was Amerikaanse en had haar droom nagejaagd door een hostel in Manilla te beginnen. Dat inspireerde me. Iemand die

al haar zekerheden had opgegeven om te doen wat ze wilde. Supergaaf! En wij begonnen net aan een zes maanden avontuur in een wereld waar alles kan en waar we zelf onze route bepaalden. Mijn vragen en twijfels verdwenen als sneeuw voor de zon.’

Simpel

De reis voerde onder meer naar Nepal, waar de Himalaya en de wandeltocht die ze er maakten een grote indruk achterliet. ‘Het leven is dan zo simpel. Je hebt alleen een rugzak bij je, je zit midden in de prachtige natuur en je wandelt op eigen kracht door het gebergte. Daar denk ik nog wel eens aan terug op spannende momenten zoals een sollicitatiegesprek’, zegt Van den Boom.

Koffiegesprekken

Het reizen gaf haar ook een zekere open, ondernemende houding. Bij terugkomst organiseerde ze zogeheten koffiegesprekken. ‘Ik had sterk de indruk dat solliciteren op de reguliere manier in deze tijd geen zoden aan de dijk zou zetten. Ik maakte daarom een lijst van mensen met, in mijn ogen, de tien meest ideale banen en nodigde

ze uit voor een kop koffie. Op één na heb ik ze allemaal gehad. Het heeft mij niet direct een baan opgeleverd, maar ik heb wel inzicht gekregen in wie ze zijn en wat ze drijft. Bovendien werd het solliciteerproces op deze manier leuker.’ Momenteel werkt de alumna als freelancer. Vanaf half oktober gaat ze bij het stadsziekenhuis van haar woonplaats Amsterdam aan het werk als senior pr- en communicatieadviseur. Lacht: ‘Het is wederom goedgekomen.’ |

1.000 BRANDUREN

4.000 BRANDUREN

50.000 BRANDUREN

WHAT'S NEXT?

ECHTE TECHNOLOGY-PROFESSIONALS ZOEKEN ECHTE UITDAGINGEN

Technische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Zo is ons gevraagd te helpen bij het vergroten van de levensduur van de nieuwe generatie LED-lampen. Een echte uitdaging voor technici. Als technology-professional bij Yacht realiseer je blijvende verbeteringen bij de meest toonaangevende opdrachtgevers. Door de ervaring die je opdoet

groeit je cv. Via onze Yacht Academy volg je gerichte opleidingen en trainingen, zodat ook je kennis en kunde blijven groeien. Zo versnelt je carrière bij Yacht. Ben jij een echte professional die het verschil kan maken bij onze opdrachtgevers? Kom dan meer te weten over je mogelijkheden op yacht.nl

TIME TO YACHT

PROFESSIONALS VAN BETEKENIS

YACHT
a Randstad company

Menno van der Werff, eigenaar van het bedrijf WAME in Enschede

'We groeien nog steeds'

TEKST: DITTA OP DEN DRIES | FOTO: RIKKERT HARINK >

Sinds eind september mag Menno van der Werff zich UT-alumnus technische bedrijfskunde noemen. Hij is blij met zijn kersverse diploma. 'Maar niet ál te trots, want ik heb er 10 jaar over gedaan', zegt hij, in de vergaderkamer van zijn eigen bedrijf aan de Deurningerstraat in Enschede.

WAME, Web & Mobile Experts, heet zijn bedrijf en hij startte het in 2006. 'Ik kwam in contact met Koos Mavrakis, die Informatica studeerde aan de UT en later aan Saxion. Het leek ons een ideale combinatie; een student technische bedrijfskunde en een student Informatica. En dat is ook gebleken. We doen nog steeds zaken en hebben het bedrijf inmiddels uitgebreid. Koos en ik hebben zes collega's erbij gekregen en er staat nog een vacature uit voor een programmeur. We hebben weinig te klagen en groeien nog steeds.'

Ze begonnen in hun studententijd met webdesign, het bouwen van websites. Maar die tak is grotendeels verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor het ontwerpen van grote webapplicaties en mobiele applicaties. 'We leveren applicaties aan bijvoorbeeld ziekenhuizen en het onderwijs. Recent maakten we een innovatieve applicatie voor onderzoek en behandeling van reumapatiënten. Ook voor scholen leveren we (personeels) systemen. Het is altijd gewoon maatwerk.'

'Van de crisis merken we niet veel. In de gezondheidszorg en het onderwijs gaan processen ge-

woon door, ondanks de crisis. Bovendien maken we applicaties die bedrijven kostenbesparingen opleveren. We zien natuurlijk wel dat er om ons heen veel reorganisaties en ontslagrondes zijn. Dat maakt de samenwerking soms moeilijk. Er zit steeds weer iemand anders op een plek. Maar voor ons bedrijf is de crisis niet echt een issue. Natuurlijk, het gaat slecht in Nederland. Maar het gaat niet overal slecht. Er zijn genoeg bedrijven die het heel goed doen. We moeten niet te pessimistisch zijn. Er zijn problemen, maar zeker ook goede kansen. Vooral voor jonge bedrijven in de technische hoek.

Of ik studenten aan zou raden een eigen bedrijfje te beginnen? Absoluut. Ik besef dat ik

mijn bedrijf begon toen er nog geen crisis was. En er bestond nog geen langstudeerboete. Wat dat betreft wordt het studenten niet makkelijk gemaakt. Toch is je studententijd ideaal om een bedrijf op te richten. Je bent gewend om met weinig geld rond te komen, je hebt weinig vaste lasten en je beschikt nog over die 'vrijheid/blijheid-mentaliteit'.

Verder is het erg leerzaam en goed voor je ontwikkeling. Je doet ervaring op. Als ik een cv toegestuurd krijg, let ik er altijd op of een sollicitant iets van ondernemerschap heeft getoond. Kortom, gewoon beginnen. Mits je een goed idee hebt. En het liefst niet hetzelfde idee als ons.' |

Banenperspectief maakt Nederlandse jongeren 'Spaans benauwd'

Nederlandse jongeren schatten hun kansen op de arbeidsmarkt net zo laag in als Spaanse jongeren. Maar liefst 70 procent verwacht moeilijk of geen voltijd baan te kunnen vinden na afronding van de studie. Het verschil met de Spaanse studenten is marginaal (71,6 procent). Duitsers, Oostenrijkers en Fransen zijn veel positiever over hun carrière-perspectieven. Dat blijkt uit onderzoek van StudentJob, de internationale zusteronderneming van uitzendorganisatie StudentenWerk. Het onderzoek werd afgenomen onder 4.172 jongeren in zes Europese landen.

De angst van Nederlandse jongeren om werkloos te worden lijkt buiten proportie, aangezien de jeugdwerkloosheid hier veel lager is dan in Spanje. Volgens cijfers van Eurostat (augustus 2013) behoort Nederland met 10,4 procent namelijk tot de vier landen met de laagste jeugdwerkloosheid van Europa. Spanje is na Griekenland het land met de hoogste jeugdwerkloosheid (55,7 procent).

'Het is opvallend dat Nederlandse jongeren hun banenkans net zo negatief inschatten als de Spanjaarden', aldus Ineke Kooistra, algemeen directeur van StudentenWerk. 'Vergeleken met Spanje valt onze situatie in het niet, maar voor Nederlandse begrippen hebben we te maken met een flinke jeugdwerkloosheid. In september werd bekend dat de jeugdwerkloosheid iets is afgenomen. Kooistra roept alle jongeren dan ook op om vooral de moed niet op te geven. 'StudentenWerk heeft alleen in de afgelopen week al bijna 2000 jongeren aan werk geholpen', zegt Kooistra. 'Blijven solliciteren en niet te kritisch zijn in deze tijd, dat is het belangrijkste!'

Hogeropgeleide studenten hebben meer vertrouwen in hun toekomstige carrière dan hun laagopgeleide studenten. 34,3 procent van de hbo'ers en 38,1 procent van de wo'ers denkt dat het moeilijk zal zijn om een baan te vinden die bij hun opleiding past.

Bron: APS (ANP Pers Support).

Technolution

>topplek voor jouw stage

>dieptechnologisch

Waarom wachten tot je bent afgestudeerd? Ervaar al tijdens je studie het gevoel van werken in een dieptechnologische omgeving - tijdens een stage! Werken met vakgenoten waar je jouw technische kennis nu al kan inzetten. Bij Technolution krijg je die kans. Jouw werkplek staat zelfs al klaar.

www.technolution.eu/stage

HOOFDKANTOOR:
PARIJS

WERKNEMERS NTB:
RUIM 250

WERKNEMERS WERELDWIJD:
6500

OMZET WERELDWIJD:
> 1 MILJARD EURO

STAGEPLAATSEN:
8-12

AANNAME ACADEMICI:
3 PER JAAR

VOORKEUR-NEDERLANDSE,
INTERNATIONALE OF BEIDE-
BEIDE

MAN/VROUW VERHOUDING:
80/20 %

DRESSCODE:
INFORMEEL

RICHTINGEN:
E, TBX, TI, ID, TIW, WTB

Neopost

Nieuw, new, nouveau, neu, nuovo. Het "Neo" in Neopost staat in alle 90 landen waar wij actief zijn voor hetzelfde: vernieuwing. En dan hebben we het over innovaties in post, e-commerce, pakketten en ook andere gebieden waar digitale technologieën het verschil maken voor de klant.

Innovatie

Hoe maak je binnen een half uur honderden brieven verzendbaar? Hoe verpak je snel duizenden artikelen in een doos? En welke softwaretoepassingen gebruik je om het klantproces verder te optimaliseren? Voor bedrijven die grote hoeveelheden post en pakketten versturen of ontvangen, zijn deze vragen cruciaal.

Stage

In Drachten werken ruim 100 medewerkers in multidisciplinaire ontwikkelteams aan een flink aantal projecten. Binnen deze uitdagende projecten hebben wij continu plaats voor stagiaires en afgestudeerden. Studenten met een passie voor de combinatie van werktuigbouw, elektrotechniek, softwareontwikkeling, human machine interfacing en supply chain management komen bij ons in een klein paradijs. Interesse? Neem dan contact met ons op!

Contact gegevens:
www.neopost-technologies.nl
T: 0512 589 300

neopost

Advertorial

'Deloitte biedt je alle kansen'

Deloitte is een werkgever met aandacht voor jouw persoonlijke ontwikkeling. Je krijgt de ruimte om je ideeën en ambities werkelijkheid te laten worden. Peter Brill en Jouke Dessens vertellen over hun ervaringen als young professional bij Deloitte.

Wil je na je studie verder in de techniek, óf biedt het bedrijfsleven ook andere interessante functies? Dit is een vraag die onder veel net afgestudeerde ingenieurs leeft, constateert Jouke Dessens (technische bestuurskunde). Hij koos voor consulting bij Deloitte Strategy & Operations, vanwege zijn interesse in het oplossen van complexe vraagstukken en de uitdagende opdrachten voor diverse klanten. 'Een groot pluspunt van een carrière in de consulting: je groeit razendsnel! Ik hoef nu niet te kiezen tussen engineer of consultant en kan mijn technische vaardigheden prima kwijt in de complexiteit van de analyses.'

Ook Peter Brill koos met zijn technische studie voor een carrière bij Deloitte. Na zijn bachelor Technische

Bestuurskunde rondde hij de master business analytics & management science af in Southampton. Eenmaal afgestudeerd kwam hij als data-analyticus terecht bij Deloitte Risk Services. Brill roemt de open cultuur binnen Deloitte. 'Iedereen is altijd bereid om je ergens mee te helpen. En er wordt echt naar je geluisterd.' Dessens vult aan: 'Als je ambitieus bent en de 'brainpower' hebt, biedt Deloitte je alle kansen. Het is een inhoudgedreven bedrijf. Naast het werk worden tal van sociale events georganiseerd, zoals een jaarlijkse skitrip. Dessens: 'Als het werk klaar is, is er ook ruimte voor een feestje.'

Meer weten? Kijk op Werkenbijdeloitte.nl/techniek

Bron: Techniek Bedrijven Evenement krant 2013

Océ, your gateway to global innovation

A CANON COMPANY

Océ R&D

At Océ Research & Development (R&D) winning technologies, product concepts and software for digital printing and document services are developed. R&D jobs at Océ in Venlo take you to one of the top 10 R&D sites in the Netherlands. If you have strong analytical skills, and you are curious and committed to solving tough problems, you will certainly enjoy working at Océ Research & Development (R&D).

Find your career opportunity at www.ocecareers.com

WHAT IF...

YOU COULD WIN THE TRIP OF A LIFETIME?

Enter this global ideas competition and win the exciting opportunity to explore the world on a National Geographic Expedition.

Even the simplest of ideas have the power to transform lives and positively impact society. At Shell, we believe human ingenuity holds the key to unlocking innovative thinking across our society, now and for the future.

Shell Ideas360 is our way of fostering innovation to turn your ideas into reality. So here's your chance to work with Shell mentors and experts, be part of an international community of like-minded innovators and own your idea that could change the world.

Shell
Ideas360

Register today. Submit your ideas now.
www.shellideas360.com/food

